

LETNO POROČILO O ZAKLJUČNEM IZPITU 2008

Državni izpitni center

Ljubljana, maj 2009

Letno poročilo o zaključnem izpitu 2008

Letno poročilo o zaključnem izpitu 2008 je na podlagi Pravilnika o zaključnem izpitu sprejela Državna komisija za zaključni izpit na 12. seji, dne 13. maja 2009. Letno poročilo je pripravil Uredniški odbor, ki ga je na 1. seji dne 8. oktobra 2008 imenovala DK ZI:

Breda Zupanc, urednica
mag. Mojca Novak, tehnična urednica
mag. Irena Bahovec
dr. Jože Jurkovič
Mitja Korunovski
Martin Pivk
dr. Amalija Žakelj
dr. Gašper Cankar

Avtorji prispevkov:

Breda Zupanc
mag. Irena Bahovec
mag. Mojca Cek
dr. Jože Jurkovič
Mitja Korunovski
Martin Pivk
dr. Amalija Žakelj
dr. Gašper Cankar
Lojze Adamlje
Alojz Kranjc

Izdal in založil:

Državni izpitni center
mag. Darko Zupanc, direktor

Jezikovni pregled:

Rosana Čop

Računalniško oblikovanje:

Milena Jarc

Tisk:

Državni izpitni center

Naklada:

350 izvodov

Spletna stran: <http://www.ric.si>

ISSN 1855-6884

Krajšave

CPI – Center RS za poklicno izobraževanje
DK ZI – Državna komisija za zaključni izpit
GZS – Gospodarska zbornica Slovenije
IP – izobraževalni program
ITM – italijanščina
IU – izjemni uspeh
JIR – jesenski izpitni rok
MŠŠ – Ministrstvo za šolstvo in šport
NPI – nižje poklicno izobraževanje
OZS – Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Ric– Državni izpitni center
SIR – spomladanski izpitni rok
SLM – slovenščina
SPI – srednje poklicno izobraževanje (novi ali prenovljeni program)
SPI (ds, šs) – srednje poklicno izobraževanje, dualni sistem izobraževanja (ds), šolski sistem izobraževanja (šs)
SPI-N – srednje poklicno izobraževanje (neprenovljeni program)
ŠIK ZI – Šolska izpitna komisija za zaključni izpit
ŠK ZI – Šolska komisija za zaključni izpit
ZD – zaključno delo
ZI – zaključni izpit
ZIR – zimski izpitni rok
ZRSS – Zavod RS za šolstvo

Vsebina

Krajšave.....	3
Vsebina.....	4
Uvod.....	5
Predgovor.....	6
1. Opredelitev zaključnega izpita.....	8
1.1 Zakonske podlage za zaključni izpit.....	8
1.2 Zaključni izpit.....	9
1.2.1 Zaključni izpit v izobraževalnem programu nižjega poklicnega izobraževanja.....	9
1.2.2 Zaključni izpit v izobraževalnih programih <i>srednjega</i> poklicnega izobraževanja.....	9
1.3 Ocenjevanje pri zaključnem izpitu.....	11
1.3.1 Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v neprenovljenih izobraževalnih programih ..	11
1.3.2 Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih.....	11
1.3.3 Oprostitev opravljanja izpitov zaključnega izpita.....	11
2. Organi zaključnega izpita.....	12
2.1 Državna komisija za zaključni izpit.....	12
2.2 Šolska komisija za zaključni izpit.....	13
2.3 Šolska izpitna komisija za zaključni izpit.....	13
3. Vloga socialnih partnerjev.....	14
4. Rezultati zaključnih izpitov 2008 v programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja.....	15
4.1 Podatki o uspehu v zadnjem letniku izobraževanja.....	15
4.2 Podatki o opravljanju zaključnih izpitov 2008.....	16
4.3 Pregled kandidatov po statusu izobraževanja.....	16
4.4 Pregled udeleženih in uspešnih kandidatov v posameznem izpitnem roku 2008 po vrstah in po nazivih izobraževalnih programov.....	17
4.5 Splošni uspeh pri zaključnem izpitu po vrstah in po nazivih izobraževalnih programov.....	18
4.6 Uspeh po izpiti pri zaključnem izpitu 2008.....	23
5. Analiza rezultatov izpitov na zaključnem izpitu 2008.....	25
5.1 Podatki o uspehu v zadnjem letniku izobraževanja.....	25
5.2 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu.....	25
5.2.1 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu – redno izobraževanje.....	26
5.2.2 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu – izredno izobraževanje.....	26
5.3 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu glede na status izobraževanja.....	27
5.4 Pregled udeleženih in uspešnih kandidatov na posameznem izpitnem roku 2008 po vrstah in po nazivih izobraževalnih programov.....	27
5.5 Uspeh po izpiti pri zaključnem izpitu v vseh treh izpitnih rokih.....	28
6. Zaključni izpit v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji izobraževanja.....	29
7. Spremljava zaključnih izpitov v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja.....	33
8. Ugotovitve Državne komisije za zaključni izpit.....	35
9. Sklepi, ocene in predlogi.....	37
10. Priloge.....	38
10.1 Člani Državne komisije za zaključni izpit.....	38
10.2 Seznam kandidatov, ki so na zaključnem izpitu dosegli izjemni uspeh.....	39
10.3 Seznam šol, ki so izvajale zaključni izpit, in število kandidatov z izjemnim uspehom (v nadaljevanju: IU).....	40

Uvod

Poročilo o zaključnih izpitih je – po imenovanju Državne komisije za zaključni izpit – prvo te vrste in vsebuje vrsto podatkov o izobraževanju v prehodnem obdobju in na tej stopnji. Pripravljeni zbir podatkov in njihova analiza bosta pripomogla k podrobnejšemu pregledu in analizi dosežene ravni in k odpravljanju morebitnih problemov. Zagotovo pa bodo zbrani podatki dobra podlaga za nadaljnji razvoj izobraževalnega sistema.

Področje poklicnega izobraževanja je vedno pomenilo pravi temelj tistim gospodarskim dejavnostim, ki jih družba v bistvu vedno potrebuje. Seveda je pomembno doseganje visoke poklicne kakovosti, ki je pogojena s sistemom izobraževanja, s prizadevnostjo izvajalcev teh dejavnosti in seveda z dejanskimi napori izobražujoče se mladine. V zgodovini je bil naziv »mojster« vedno visoko cenjen, to pa je tudi drugače pogojevalo njegov status v družbi.

Zanesljivo je res, da smo v nedavni preteklosti področje praktičnega dela in poklicnega izobraževanja nekoliko zapostavljali ali pa vsaj premalo razvijali. Družbeni trendi so nas usmerjali k višjim in visokim stopnjam izobrazbe. Prav tako je dejstvo, da nove tehnologije v silovitem razvojnem vzponu prinašajo tudi počasno izumiranje nekaterih dejavnosti in s tem poklicev, obenem pa prinašajo povsem nove, praviloma zahtevnejše naloge današnjemu izobražujočemu se mladostniku. Da bi bilo lahko to izobraževanje uspešno, morajo odgovorni in vodilni zagotoviti napreden, posodobljen in usmeritve zasledujoč izobraževalni razvoj – sistem, ki bo mladino usmerjal in spodbujal tudi v kakovostno poklicno delo. Zgodovinsko dokazano je, da tudi to delo človeku prinaša ustvarjalne možnosti in zadovoljstvo ob doseženih rezultatih in mu ne nazadnje zagotavlja solidno življenje.

Živimo v času nastajajoče gospodarske krize. Vsak dan o njej govorimo, pišemo in bolj ali manj ustrezno ukrepamo. Nobene potrebe ni, da bi čakali na njen razplet in posledice. Čas je zelo primeren, da ugotovimo realno pomembnost poklicnega dela v današnji in v prihodnji družbi in mu vsestransko vrnemo nekdanjo vrednost. V vse večji populaciji mladih bomo tako spodbudili zanimanje za tiste delovne aktivnosti, ki so nekaterim dane po naravi in bodo z njihovo uveljavitvijo uresničevali tudi svoje življenjske načrte.

dr. Jože Jurkovič,
predsednik DK ZI

Predgovor

Ena od nalog nove Državne komisije za zaključni izpit je tudi sprejetje vmesnega in letnega poročila o zaključnem izpitu. Letno poročilo o zaključnem izpitu za leto 2008 zaradi objektivnih okoliščin objavljamo pozneje. Odločili smo se, da bomo to šolsko leto, ko se poročilo pripravlja prvič, združili vmesno in letno poročilo. Razlog za takšno odločitev je objava novega Pravilnika o zaključnih izpiti, ki prinaša več novosti, med drugim tudi drugačno določanje splošnega uspeha (v točkah zaokroženo na eno decimalno mesto). To je zahtevalo tudi drugačno zajemanje statističnih podatkov in pripravo nove računalniške aplikacije.

Letno poročilo o zaključnih izpiti 2008 zajema podatke za redne (dijaki, vajenci) in izredne kandidate (odrasli in kandidati brez statusa) za naslednje izpitne roke: zimski, spomladanski in jesenski izpitni rok 2008 in zimski izpitni rok 2009. Tako je zajeta celotna generacija, ki je opravljala zaključne izpite v preteklem šolskem letu.

V letnem poročilu 2008 so predstavljeni podatki in rezultati zaključnega izpita v izobraževalnih programih:

- nižjega poklicnega izobraževanja,
- srednjega poklicnega izobraževanja:
 - v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih,
 - v neprenovljenih izobraževalnih programih:
 - v šolski,
 - v dualni organizaciji.

Glede na to, da je za vajence v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji veljal še stari Pravilnik o zaključnem izpitu v nižjem in srednjem poklicnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 102/99, 50/01 in 53/01), smo se odločili, da bodo podatki in rezultati zaključnega izpita za dualno organizacijo predstavljeni ločeno v samostojnem poglavju.

Zaradi:

- istočasnega izvajanja zaključnega izpita v različnih vrstah programov (nižje poklicno izobraževanje, srednje poklicno izobraževanje),
- uveljavljanja novega koncepta zaključnega izpita v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih,
- izvajanja zaključnega izpita po starem konceptu in po starem pravilniku v iztekajočih se neprenovljenih izobraževalnih programih, v katerih je izvedba zaključnega izpita v programih šolske organizacije in dualne organizacije različna,
- uveljavljanja določil novega Pravilnika o zaključnem izpitu v velikem številu (ne vseh) izobraževalnih programov

je bila priprava poročila zelo zahtevna.

V prvem poglavju je predstavljen koncept zaključnega izpita v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih, zakonske podlage za njegovo izvedbo in obseg zaključnega izpita v različnih vrstah izobraževalnih programov z opisom zaključnega dela. Prikazane pa so tudi glavne novosti ocenjevanja pri zaključnem izpitu.

V drugem poglavju predstavljamo novoustanovljeno Državno komisijo za zaključni izpit in druge organe, ki koordinirajo, usklajujejo, spremljajo in izvajajo zaključni izpit.

V tretjem poglavju je opisana vloga socialnih partnerjev in njihov pogled na pomembnost poklicnega in strokovnega izobraževanja v vse težjih »recesijskih« časih.

Državni izpitni center je pripravil rezultate zaključnega izpita v poglavju 4. Podatki o zaključnem izpitu so:

- se zbirali letos prvič,
- zajemali splošni uspeh na nov način (v točkah zaokroženo na eno decimalno mesto),
- se zajemali z novo spletno aplikacijo,

zato je možno, da so pri zbiranju in vnosu podatkov nastale manjše napake, ki pa se bodo v prihodnje z ustaljeno prakso zmanjšale in bodo vedno redkejše.

Sledi analiza rezultatov v poglavju 5. Zaključni izpit je skupaj v vseh izobraževalnih programih v vseh izpitnih rokih opravljalo 5050 kandidatov, od katerih jih je bilo uspešnih 4638 oziroma 91,8 %.

Izvedba in rezultati, ki so jih dosegli vajenci predzadnje generacije (zadnja bo končala šolanje v šolskem letu 2008/2009) v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji, so predstavljeni v poglavju 6.

Sledi poglavje, kjer so navedene ugotovitve neposredne spremljave zaključnih izpitov v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja, ki jo je izvedel Center RS za poklicno izobraževanje.

V poglavju 8 so predstavljene ugotovitve Državne komisije za zaključni izpit, ki so bile opažene ob izvajanju zaključnega izpita in ob pripravi tega poročila.

V sklepnem poglavju so zapisani sklepi in predlogi Državne komisije za zaključni izpit.

V prilogah je objavljen seznam kandidatov, ki so dosegli izjemni uspeh (maksimalno možno število točk), šole oziroma drugi zavodi, ki so izvajali zaključni izpit, in seznam članov Državne komisije za zaključni izpit.

Državna komisija za zaključni izpit in Uredniški odbor Letnega poročila o zaključnih izpitih 2008 čestita vsem kandidatom, ki so uspešno opravili zaključni izpit, in vsem šolam, učiteljem in drugim strokovnim delavcem, ki so kandidate za zaključni izpit pripravljali oziroma izvajali zaključni izpit.

Breda Zupanc,
urednica

1. Opredelitev zaključnega izpita

Naziv poklicne izobrazbe si kandidati pridobijo, ko uspešno opravijo zaključni izpit v enem od izobraževalnih programov nižjega ali srednjega poklicnega izobraževanja. S pridobitvijo naziva poklicne izobrazbe si v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih pridobijo tudi ustrezno število kreditnih točk, določenih z izobraževalnim programom. Na zaključnem izpitu kandidati izkazujejo teoretično in praktično znanje, ki so ga pridobili v procesu izobraževanja in ki z njim dokažejo, da so usposobljeni za poklic. Po opravljenem zaključnem izpitu se kandidati lahko zaposlijo brez nadaljnjega formalnega izobraževanja ali usposabljanja (pripravnništvo), lahko pa, če je to možno, nadaljujejo izobraževanje po vertikali.

Dejstvo, da se v poklicno izobraževanje večinoma vpisujejo dijaki, ki za pridobitev pozitivnih ocen in za uspešen sklep izobraževanja potrebujejo veliko motivacije in pomoči, je vodilo k razmišljanju, da je treba področju poklicnega izobraževanja posvetiti več pozornosti, posebno prenovi izobraževalnih programov, načinu poučevanja, vrednotenju in končnemu vrednotenju poklicnih kompetenc.

V ta namen so bila oblikovana Izhodišča za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega ter programov srednjega strokovnega izobraževanja (2001) in na njihovi podlagi so bili pripravljeni novi izobraževalni programi.

Eden od temeljnih ciljev novega koncepta izobraževalnih programov je povezovanje splošnega, strokovnega in praktičnega izobraževanja. Dijaki dosegajo poklicne kompetence v novih oziroma prenovljenih modularno zgrajenih izobraževalnih programih, kjer se prepletata strokovna teorija in praksa. Cilj je, doseči večjo vsebinsko povezanost in prepletenost znanja ter razvoj poklicnih in splošnih kompetenc, ki vodijo do celostne usposobljenosti posameznika za poklic, za lažjo zaposljivost in za zmožnost delovanja v družbi. Za dosego ciljev se uvajajo nove metode ter različne oblike in načini dela. V učnem procesu sta v ospredju dijak in učitelj, ki skupaj načrtujeta pot izobraževanja do uspešnega konca – do certifikata o pridobitvi poklicnega naziva.

Pomembno je, da se poklicno izobraževanje poveže s sfero delodajalcev, ki lahko močno prispevajo k večjemu zanimanju mladih za opravljanje nekega »poklica«. To pa pomeni, da se bodo odločali za poklicno izobraževanje tisti mladi, katerim bo mogoče spretnosti in sposobnosti izkazati na področju, ki jih zanima.

Poklicnemu izobraževanju je v naši družbi treba dati ustrezno mesto.

1.1 Zakonske podlage za zaključni izpit

Zaključni izpiti so se v šolskem letu 2007/2008 izvajali v skladu z naslednjimi zakonskimi podlagami:

- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – UPB in 36/08) določa v 12. členu sestavine splošnega in posebnega dela izobraževalnega programa. Zakon v tem okviru določa, da mora izobraževalni program vsebovati tudi možnosti za dokončanje izobraževanja.
- Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06) v 74. členu določa, da se nižje oziroma srednje poklicno izobraževanje konča z zaključnim izpitom.
- Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01) omogoča kandidatom na narodnostno mešanem območju, da opravljajo namesto slovenščine italijanščino oziroma madžarščino.
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 54/00) daje šolam podlago, da omogočijo kandidatom s posebnimi potrebami opravljanje zaključnega izpita pod pogoji, določenimi v zakonskih in podzakonskih predpisih in v odločbi o usmeritvi v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo oziroma v prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom.

- Pravilnik o zaključnem izpitu (Uradni list, št. 56/2008) določa pravila, pogoje in postopek opravljanja zaključnega izpita in obvezuje šolo, da pripravi v ta namen tudi svoja šolska pravila (npr. pravila o varovanju izpitne tajnosti, hišni red).
- Pravilnik o zaključnih izpitih v nižjem in srednjem poklicnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 102/00, 50/01, 53/01) se uporablja pri zaključnem izpitu za vajence.
- Pravilnik o šolskem koledarju v srednjih šolah (Uradni list RS, št. 78/07) in ministrov šolski koledar določata okvir za pripravo koledarja opravljanja zaključnega izpita v posameznem izpitnem roku, ki ga pripravijo šole.
- Pravilnik o šolski dokumentaciji v srednješolskem izobraževanju (Uradni list RS, št. 96/99, 108/99, 97/06) določa vrsto dokumentacije, ki jo mora voditi šola pri izvedbi zaključnega izpita (šola lahko vodi še drugo dokumentacijo).
- Izpitni red za opravljanje praktičnega dela zaključnega izpita v dualni organizaciji izobraževanja (objava dne 2. 10. 2001).
- Druga šolska pravila.
- Izpitni katalogi za posamezna področja določajo kompetence, spretnosti in veščine, ki jih mora kandidat izkazati na zaključnem izpitu. V njih so opredeljeni: izpitni cilji, izpeljava izpita, poklicne kompetence, ocenjevanje (področja in merila ocenjevanja) in zgled zaključnega dela.

1.2 Zaključni izpit

V šolskem letu 2007/2008 so opravljali zaključni izpit dijaki, vajenci in odrasli v različnih izobraževalnih programih:

- nižjega poklicnega izobraževanja,
- srednjega poklicnega izobraževanja (izvajali so se v šolski ali dualni organizaciji) – neprenovljeni izobraževalni programi,
- srednjega poklicnega izobraževanja: avtoserviser, avtokaroserist, mehatronik operater, grafični operater in frizer – novi oziroma prenovljeni izobraževalni programi.

Programi in izpitni katalogi izobraževalnih programov so objavljeni na spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport (www.mss.gov.si).

1.2.1 Zaključni izpit v izobraževalnem programu nižjega poklicnega izobraževanja

Zaključni izpit v izobraževalnih programih nižjega poklicnega izobraževanja je obsegal:

- *teoretični del*, pri katerem je kandidat opravljal pisni in ustni izpit iz slovenščine (iz madžarščine oziroma italijanščine na narodnostno mešanem območju),
- *praktični del*, pri katerem je kandidat delal izdelek oziroma opravljal storitev, izpit pa se je končal z zagovorom.

1.2.2 Zaključni izpit v izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

V šolskem letu 2007/2008 so kandidati opravljali zaključni izpit v skladu:

- z neprenovljenimi izobraževalnimi programi srednjega poklicnega izobraževanja,
- z novimi oziroma prenovljenimi izobraževalnimi programi srednjega poklicnega izobraževanja.

1.2.2.1 Zaključni izpit v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

V šolskem letu 2007/2008 je opravljala večina kandidatov zaključni izpit iz treh izpitnih enot, ne glede na način organizacije – šolska oziroma dualna organizacija.

Zaključni izpit je obsegal:

- *teoretični del:*
 - pisni in ustni izpit iz slovenščine (iz madžarščine oziroma italijanščina na narodnostno mešanem območju),
 - ustni izpit iz strokovnoteoretičnega predmeta;
- *praktični del:*
 - izdelek oziroma storitev in zagovor.

1.2.2.2 Zaključni izpit v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

V šolskem letu 2007/2008 so kandidati v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih prvič opravljali zaključni izpit iz dveh predmetov:

- pisni in ustni izpit iz *slovenščine* (iz italijanščine ali madžarščine na narodnostno mešanem območju),
- *zaključno delo* (izdelek oziroma storitev z zagovorom).

Zaključni izpit lahko opravljajo vsi kandidati, ki uspešno končajo zadnji letnik srednjega poklicnega izobraževanja (ne glede na vrsto učne pogodbe – individualna ali kolektivna) in opravijo vse druge obveznosti, določene z izobraževalnim programom. Zaključni izpit opravlja kandidat na šoli, kjer ima status – ne glede na to, ali se izobražuje redno ali izredno. Če šole ni več oziroma šola izobraževalnega programa ne izvaja več, pa lahko opravlja zaključni izpit na katerikoli šoli, ki izvaja ustrezen izobraževalni program.

V tem šolskem letu so v okviru zaključnega izpita nekateri kandidati prvič opravljali zaključno delo. Pri zaključnem delu kandidat izkaže teoretično in praktično znanje oziroma kompetence. Zaključno delo se konča s strokovnim pogovorom oziroma zagovorom. Priporoča se, da so teme zaključnega dela čimbolj povezane z realnim in lokalnim delovnim okoljem. Zaključno delo se v skladu z odločitvijo šolske komisije za zaključni izpit lahko izvaja individualno ali skupinsko. Kandidati morajo izkazati doseganje ciljev iz načrtovanja, iz izdelave izdelka oziroma opravljanja storitve, iz vodenja dokumentacije in iz zagovora. Če se zaključno delo izvaja skupinsko, to pomeni, da dela vsak kandidat v okviru skupne teme natančno določene naloge, ki jih je mogoče oceniti. Vsi kandidati, ki so vključeni v skupinsko delo, pa morajo poznati skupne cilje.

Priprave na zaključno delo potekajo v zaključnem letniku med poukom. Posamezna faza zaključnega dela (delovni preizkus) se lahko izvaja tudi pred ŠIK ZI. Zaključno delo obsega največ 50 ur kandidatovega dela in pomeni dve kreditni točki.

1.3 Ocenjevanje pri zaključnem izpitu

Ocenjevanje splošnih in poklicnih kompetenc pri zaključnem izpitu se izvede v skladu z izobraževalnim programom, z izpitnim katalogom in s šolskimi pravili. Ocenjuje se z ocenami od 2 do 5 oziroma za vajence od 1 do 5 in z opisno oceno »ni opravil«. Ocene od 2 do 5 so pozitivne. Kandidat opravi posamezni izpit, ko doseže pozitivno oceno.

Pisni izpit ocenjuje en ocenjevalec. DK ZI pa lahko določi za ocenjevanje pisnega izpita tudi drugega ocenjevalca, vendar se to v preteklem šolskem letu ni zgodilo. Ustni izpit oziroma zagovor zaključnega dela se ocenjuje pred šolsko izpitno komisijo za zaključni izpit (ŠIK ZI), ki določi končno oceno pri posameznem izpitu na predlog izpraševalca po opravljenem ustnem izpitu oziroma zagovoru zaključnega dela. Če se člani ŠIK ZI ne strinjajo s predlagano oceno, se izvede usklajevanje. Če usklajevanje ni uspešno, o oceni glasujejo. Če je rezultat glasovanja neodločen, odloči glas izpraševalca. Z doseženo oceno pri zaključnem izpitu seznanjeni kandidata predsednik ŠIK ZI.

Kandidat uspešno opravi zaključni izpit, ko doseže pozitivne ocene pri vseh izpitih. Na podlagi pridobljenih ocen pri posameznem izpitu, ki se pretvorijo v točke, se določi splošni uspeh na zaključnem izpitu.

Kandidat, ki uspešno opravi zaključni izpit, prejme spričevalo o zaključnem izpitu. Kandidat, ki doseže najvišje možno število točk, doseže izjemni splošni uspeh in dobi spričevalo o zaključnem izpitu s pohvalo. Če kandidat pri zaključnem izpitu ni uspešen, prejme obvestilo o uspehu pri zaključnem izpitu.

1.3.1 Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v neprenovljenih izobraževalnih programih

Izpitni se ocenjujejo z ocenami od 1 do 5.

Splošni učni uspeh pri zaključnem izpitu se določi v točkah tako, da se seštejejo ocene vseh treh izpitov, vsota se deli s številom izpitov in zaokroži na eno decimalno mesto.

1.3.2 Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih

Izpitni se ocenjujejo z ocenami od 2 do 5 in z opisno oceno »ni opravil«.

Splošni učni uspeh pri zaključnem izpitu se določi v točkah – zaokroženo na eno decimalno mesto – tako, da se seštejejo številčne ocene, dobljene pri obeh izpitih, in vsota se deli z dve.

1.3.3 Oprostitev opravljanja izpitov zaključnega izpita

Med kandidati, ki opravljajo zaključni izpiti v novih oziroma prenovljenih in neprenovljenih izobraževalnih programih (izjema so vajenci), so lahko oproščeni opravljanja slovenščine (na narodnostno mešanem območju italijanščine oziroma madžarščine) le tisti, ki so bili pri tem predmetu v zaključnem letniku ocenjeni z oceno odlično (5). Preostale izpite zaključnega izpita morajo opravljati.

Kandidati vajenci, ki opravljajo zaključni izpit v neprenovljenih programih, so oproščeni opravljanja slovenščine (na narodnostno mešanem območju italijanščine oziroma madžarščine) in strokovnoteoretičnega predmeta, če so dosegli v zaključnem letniku odličen uspeh.

2. Organi zaključnega izpita

Za izvedbo zaključnega izpita so imenovani naslednji organi:

- Državna komisija za zaključni izpit (DK ZI),
- šolska komisija za zaključni izpit (ŠK ZI),
- šolske izpitne komisije za zaključni izpit (ŠIK ZI).

2.1 Državna komisija za zaključni izpit

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju daje podlago za različno povezovanje socialnih partnerjev in javnih zavodov na področju izobraževanja pri izvedbi zaključnega izpita. Zato je minister s pravilnikom določil, da se za koordinacijo, usklajevanje, spremljanje, pripravo in za izvedbo zaključnega izpita imenuje Državna komisija za zaključni izpit (v nadaljevanju: DK ZI). Poleg DK ZI skrbijo za pripravo in izvedbo zaključnega izpita na šoli ŠK ZI in ŠIK ZI.

Pravilnik določa, da DK ZI sestavljajo predsednik in osem članov:

- dva člana na predlog poklicnih šol,
- dva člana na predlog pooblaščenih zbornic,
- en član na predlog reprezentativnih sindikatov,
- en član med strokovnimi delavci ministrstva, pristojnega za šolstvo,
- en član na predlog Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje,
- en član na predlog Zavoda Republike Slovenije za šolstvo,
- en član kot predstavnik strokovne javnosti.

DK ZI ima štiriletni mandat. DK ZI ima sedež na Ricu, ki ji zagotavlja tudi tehnično in administrativno podporo ter pripravi in vzdržuje potrebni informacijski sistem.

Takoj po imenovanju je DK ZI v okviru pravilnika opredelila in razčlenila svoje delo v naslednje sklope nalog:

- koordiniranje, usklajevanje in spremljanje zaključnega izpita:
 - spremljanje izvajanja vmesnih preizkusov,
 - koncept usposabljanja učiteljev in delodajalcev za izvajanje izpitov ZI,
 - priprava kataloga zaključnih izpitov, s katerim bi šolam zagotovili čimveč aktualnih informacij;
- določitev koledarja zaključnega izpita:
 - v skladu s šolski koledarjem določitev koledar zaključnega izpita,
 - tisk in objava koledarja;
- določitev seznama zunanjih članov:
 - priprava seznama mentorjev,
 - na predlog zbornic in reprezentativnih sindikatov priprava seznama delodajalcev, ki bodo sodelovali v ŠK ZI in ŠIK ZI kot zunanji člani;

- usposabljanje:
 - organizacija posvetov o zaključnem izpitu za šole,
 - izobraževanje mentorjev,
 - izobraževanje učiteljev za ZI;
- priprava vmesnega in letnega poročila o zaključnem izpitu;
- drugo strokovno delo.

2.2 Šolska komisija za zaključni izpit

Zaključni izpit na šoli vodi ŠK ZI, ki jo imenuje ravnatelj.

Sestavljena je iz predsednika (to je ravnatelj, v organizacijah za izobraževanje odraslih pa vodja izobraževanja odraslih), iz namestnika in iz najmanj treh članov. Eden od članov je **lahko** iz vrst delodajalcev s seznama, ki ga določi DK ZI. Mandat ŠK ZI traja eno šolsko leto.

Administrativna in strokovna dela za ŠK ZI opravlja tajnik.

ŠK ZI mora biti glede sorodstvenih in drugih povezav oblikovana v skladu z 11. členom pravilnika.

2.3 Šolska izpitna komisija za zaključni izpit

Za izvedbo izpitov (pisni in ustni izpit, zaključno delo z zagovorom ali delovni preizkus) imenuje ravnatelj ŠIK ZI.

Sestavljena je iz predsednika, izpraševalca in najmanj enega člana. Eden od članov je **lahko** iz vrst delodajalcev s seznama, ki ga določi DK ZI. Pravila glede sorodstvenih in drugih povezav s kandidatom na zaključnem izpitu so enaka kakor pri ŠK ZI.

Izpraševalec pri slovenščini je **praviloma** učitelj ustreznega strokovnega področja, ki je dijaka poučeval v zaključnem letniku. Pri zagovoru zaključnega dela je izpraševalec učitelj ustreznega strokovnega področja ali dijakov mentor.

Pri pisnem izpitu sta navzoča najmanj dva nadzorna učitelja.

Pri zaključnem delu izdelavo izdelka oziroma opravljanje storitve spremlja mentor, zagovor pa poteka pred ŠIK ZI, v katero je lahko imenovan zunanji član iz vrst delodajalcev.

Za izvedbo izpitov lahko ravnatelj imenuje več ŠIK ZI. ŠIK ZI lahko deluje, če so navzoči predsednik, izpraševalec in najmanj en član. Vprašanja kandidatu postavlja le izpraševalec.

3. Vloga socialnih partnerjev

Izobraževanje in zaposlovanje sta postali eden od osrednjih družbenorazvojnih problemov. Razvijanje delovnih potencialov sloni na izobraževalnem sistemu. Slovenija se zaveda, da le ustrezen izobraževalni sistem dolgoročno omogoča konkurenčnost gospodarstva. Kakšen je izobraževalni sistem, kakšni so rezultati vmesnih preizkusov znanja in kakšni zaključni izpiti v programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, je ugotavljala DK ZI. Zato je za ravnatelje šol in predsednike ŠK ZI pripravila dva izjemno dobro sprejeta posveta, ki sta dala tudi izjemno dobre rezultate.

Delojemalci se zavedajo, da danes na trgu delovne sile pomeni znanje tisto vrednoto, ki je najpomembnejši dejavnik, tako za možnost nove zaposlitve kakor za ohranitev dosedanje zaposlitve. Da bi dela zmožni posameznik imel referenčno znanje, se mora vključiti v formalno izobraževanje, ki zajema formalne oblike izobraževanja z določenimi vpisnimi pogoji in s pogoji za verifikacijo pridobljenega znanja. Vse bolj pa se uveljavljata tudi neformalno izobraževanje in usposabljanje delodajalcev.

V času, ko sta izobrazba in znanje temelj družbenega razvoja, moramo dvigniti obstoječo izobrazbeno raven prebivalstva. To nam bo uspelo uresničiti samo z večjo vključenostjo mladine v čim daljše začetno izobraževanje in odraslih v nadaljnje izobraževanje. Tu pa nastopi velik problem. Gospodarske družbe so zaradi »recesijskih časov« začele odpuščati delavce. Začelo se je zmanjševanje stroškov poslovanja, zmanjšala pa so se tudi sredstva za izobraževanje in razvoj novih tehnologij. Prav tako se zmanjšuje zaposlovanje novih delavcev, še posebno pa je težaven problem iskalcev prve zaposlitve. V tej povezavi ugotavljamo, da nekateri programi za poklicno usposabljanje mladih ustvarjajo kader, ki bo imel težave pri iskanju zaposlitve. Ob tem vidimo tudi, da se nekatere šole soočajo z upadanjem vpisa v poklicno izobraževanje.

Posebno problematično je še obvezno praktično usposabljanje dijakov pri delodajalcih, kajti delodajalci menijo, da imajo premalo časa za tovrstno usposabljanje. Dijaki jim namreč ne prinašajo nove dodane vrednosti, zato velikokrat odklanjajo pogodbe o poklicnem usposabljanju na delovnih mestih.

Priča smo vse bolj negotovim delovnim karieram, ki so sestavljene iz začasnih zaposlitev, neaktivnosti, vzporednih del in podobnega. Danes se izobraževanje vse bolj prilagaja fleksibilnosti trgu dela. Fleksibilne oblike dela in zaposlitve so vse, razen zaposlitve za določen čas s polnim delovnim časom. Zato bo naraščala potreba po izobraževanju za specifične naloge, ki se bodo porajale kot odziv na trenutne potrebe na trgu dela.

Vloga DK ZI je v tem kontekstu izobraževanja posebnega pomena, saj je vstopila s svojim delovanjem v polje izjemne odgovornosti države do izobraževanja v nižjem in v srednjem poklicnem izobraževanju, kjer se dogajajo tudi največje sistemske spremembe. Razvijanje poklicnega znanja je naloga, ki se je moramo lotiti preudarno in strokovno, saj s tem odpiramo ali zapiramo vrata zaposlovanju prihodnjih generacij mladih.

4. Rezultati zaključnih izpitov 2008 v programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja

V nadaljevanju so predstavljeni rezultati analiz podatkov, zbranih z uporabo spletne aplikacije za vnos. V začetku leta 2009 so šole, ki izvajajo zaključne izpite, posredovale podatke o rezultatih pri zaključnem izpitu 2008 v posameznem izpitnem roku. Označevanje posameznih izpitnih rokov sledi enakim poimenovanjem kakor pri poklicni maturi, to pa pomeni, da je zimski izpitni rok tisti, ki se izvede šele v začetku leta 2009.

Ker je letos prvič potekalo zbiranje podatkov na omenjeni način, je bilo do roka, to je do 6. marca 2009, posredovanih komaj polovica vseh podatkov. Po poznejših pozivih sta se število zbranih podatkov in s tem verodostojnost predstavljenih rezultatov močno povečala. Ker ne moremo preveriti točnosti zbranih podatkov, je možno, da je ob prvi uporabi aplikacije za zbiranje podatkov pri vnosu nastalo tudi nekaj manjših napak, ki pa bodo z ustaljeno prakso verjetno vedno redkejše.

Kandidati, ki so opravljali zaključni izpit v dualnem sistemu izobraževanja, so v tem poročilu zajeti posebej in jih v tukaj predstavljenih analizah ni. V skladu z navodili šolam za vnos so v analize vključeni vsi kandidati, vpisani v zadnji letnik šolanja, to pa nam lahko do neke mere omogoči vpogled v celotno generacijo.

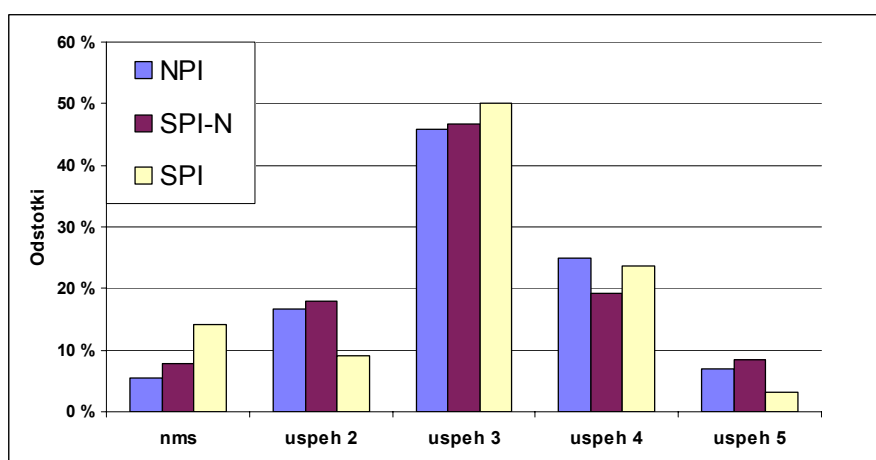
Pri posameznih tabelah ali podpoglavjih so zapisani podrobnejši komentarji o vsebini posameznih tabel.

4.1 Podatki o uspehu v zadnjem letniku izobraževanja

Povprečni uspeh v zadnjem stolpcu se računa le za uspeh 2–5. Število »vpisanih v zadnji letnik« vključuje tudi kandidate, ki so prišli opravljat zgolj zaključni izpit in niso bili vpisani v zadnji letnik v tem letu.

Tabela 4.1: Podatki o uspehu v zadnjem letniku izobraževanja

IP	vpisani v		nms		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*
	zad. letnik*	prekinili z izobr.	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	
NPI	407	14	22	5,6 %	66	16,8 %	180	45,8 %	98	24,9 %	27	6,9 %	393	100,0 %	3,23
SPI-N	4782	51	366	7,7 %	847	17,9 %	2207	46,6 %	907	19,2 %	404	8,5 %	4731	100,0 %	3,20
SPI	478	4	67	14,1 %	43	9,1 %	237	50,0 %	112	23,6 %	15	3,2 %	474	100,0 %	3,24
Skupaj:	5667	69	455	8,1 %	956	17,1 %	2624	46,9 %	1117	20,0 %	446	8,0 %	5598	100,0 %	3,20

Slika 4.1: Uspeh v zadnjem letniku izobraževanja

4.2 Podatki o opravljanju zaključnih izpitov 2008

Tabela 4.2.1: Skupni podatki o opravljanju zaključnih izpitov 2008

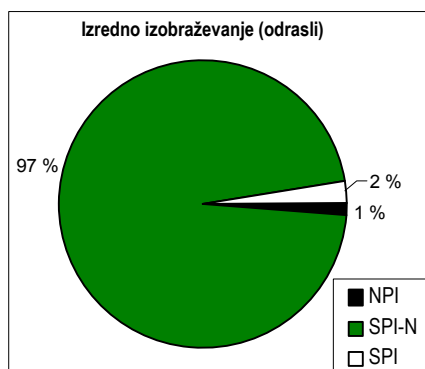
IP	vpisani v zad. letnik*	Spomladanski izpitni rok			Jesenski izpitni rok			Zimski izpitni rok			Skupaj		
		opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek
NPI	407	145	130	89,7 %	22	19	86,4 %	220	204	92,7 %	367	346	94,3 %
SPI-N	4793	3496	3029	86,6 %	706	583	82,6 %	431	330	76,6 %	4286	3932	91,7 %
SPI	467	350	277	79,1 %	92	71	77,2 %	24	12	50,0 %	397	360	90,7 %
Skupaj:	5667	3991	3436	86,1 %	820	673	82,1 %	675	546	80,9 %	5050	4638	91,8 %

Tabela 4.2.2: Podatki o opravljanju zaključnih izpitov 2008 za redno izobraževanje

IP	vpisani v zad. letnik*	Spomladanski izpitni rok			Jesenski izpitni rok			Zimski izpitni rok			Skupaj		
		opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek
NPI	391	139	124	89,2 %	21	18	85,7 %	213	198	93,0 %	353	333	94,3 %
SPI-N	3712	2912	2505	86,0 %	519	430	82,9 %	127	82	64,6 %	3271	3012	92,1 %
SPI	440	336	276	82,1 %	79	71	89,9 %	0	0		371	347	93,5 %
Skupaj:	4543	3387	2905	85,8 %	619	519	83,8 %	340	280	82,4 %	3995	3692	92,4 %

Tabela 4.2.3: Podatki o opravljanju zaključnih izpitov 2008 za izredno izobraževanje

IP	vpisani v zad. letnik*	Spomladanski izpitni rok			Jesenski izpitni rok			Zimski izpitni rok			Skupaj		
		opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek
NPI	16	6	6	100,0 %	1	1	100,0 %	7	6	85,7 %	14	13	92,9 %
SPI-N	1081	584	524	89,7 %	187	153	81,8 %	304	248	81,6 %	1015	920	90,6 %
SPI	27	14	1	7,1 %	13	0	0,0 %	24	12	50,0 %	26	13	50,0 %
Skupaj:	1124	604	531	87,9 %	201	154	76,6 %	335	266	79,4 %	1055	946	89,7 %

Slika 4.2.3: Deleži kandidatov izrednega izobraževanja, ki so opravljali zaključni izpit v izpitnih rokih 2008

4.3 Pregled kandidatov po statusu izobraževanja

Tabela 4.3: Pregled kandidatov, ki so se udeležili posameznega izpitnega roka zaključnih izpitov 2008 po statusu izobraževanja

IP	Spomladanski izpitni rok				Jesenski izpitni rok				Zimski izpitni rok				Skupaj			
	redni	odstotek	izredni	odstotek	redni	odstotek	izredni	odstotek	redni	odstotek	izredni	odstotek	redni	odstotek	izredni	odstotek
NPI	139	95,9 %	6	4,1 %	21	95,5 %	1	4,5 %	213	96,8 %	7	3,2 %	353	96,2 %	14	3,8 %
SPI-N	2912	83,3 %	584	16,7 %	519	73,5 %	187	26,5 %	127	29,5 %	304	70,5 %	3271	76,3 %	1015	23,7 %
SPI	343	96,1 %	14	3,9 %	84	86,6 %	13	13,4 %	0	0,0 %	24	100,0 %	382	93,6 %	26	6,4 %
Skupaj:	3394	84,9 %	604	15,1 %	624	75,6 %	201	24,4 %	340	50,4 %	335	49,6 %	4006	79,2 %	1055	20,8 %

4.4 Pregled udeleženi in uspešnih kandidatov v posameznem izpitnem roku 2008 po vrstah in po nazivih izobraževalnih programov

Tabela 4.4.1: Pregled udeleženi in uspešnih kandidatov v posameznem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nižje poklicno izobraževanje

naziv izobraževalnega programa	Spomladanski izpitni rok			Jesenski izpitni rok			Zimski izpitni rok			Skupaj		
	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek
Pomočnik/pomočnica kmetovalca	5	5	100,0 %	0	0	-	21	20	95,2 %	26	25	96,2 %
Pomočnik peka in slašičarja-konditorja	38	37	97,4 %	5	5	100,0 %	46	44	95,7 %	88	86	97,7 %
Pomočnik/pomočnica konfekcionarja	5	5	100,0 %	0	0	-	5	5	100,0 %	10	10	100,0 %
Obdelovalec lesa	13	12	92,3 %	1	1	100,0 %	19	19	100,0 %	32	32	100,0 %
Gradbinec	3	3	100,0 %	0	0	-	13	10	76,9 %	16	13	81,3 %
Upravitelj gradbene mehanizacije	0	0	-	0	0	-	8	8	100,0 %	8	8	100,0 %
Pomočnik električarja	3	2	66,7 %	1	1	100,0 %	15	12	80,0 %	18	15	83,3 %
Monter elektronskih sklopov (PR)	3	3	100,0 %	0	0	-	0	0	-	3	3	100,0 %
Obdelovalec kovin	33	30	90,9 %	5	5	100,0 %	53	49	92,5 %	81	77	95,1 %
Ličar	2	2	100,0 %	3	0	0,0 %	15	13	86,7 %	20	15	75,0 %
Pomočnica gospodinje-oskrbnice	26	20	76,9 %	4	4	100,0 %	14	13	92,9 %	40	37	92,5 %
Pomočnik v živilstvu	5	2	40,0 %	3	3	100,0 %	1	1	100,0 %	6	6	100,0 %
Čistilec objektov	2	2	100,0 %	0	0	-	0	0	-	2	2	100,0 %
Pomožni administrator (gib)	4	4	100,0 %	0	0	-	0	0	-	4	4	100,0 %
Obdelovalec lesa	3	3	100,0 %	0	0	-	10	10	100,0 %	13	13	100,0 %
Skupaj	145	130	89,7 %	22	19	86,4 %	220	204	92,7 %	367	346	94,3 %

Tabela 4.4.2: Pregled udeleženi in uspešnih kandidatov na posameznem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za neprenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	Spomladanski izpitni rok			Jesenski izpitni rok			Zimski izpitni rok			Skupaj		
	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek
Bolničar-negovalec	257	241	93,8 %	39	34	87,2 %	28	24	85,7 %	311	299	96,1 %
Oskrbnik/oskrbnica	15	15	100,0 %	3	3	100,0 %	0	0	-	17	17	100,0 %
Živilec, Pek	28	22	78,6 %	6	3	50,0 %	3	3	100,0 %	30	28	93,3 %
Živilec, Slašičar - konditor	47	37	78,7 %	12	7	58,3 %	11	5	45,5 %	63	49	77,8 %
Mizar	144	127	88,2 %	26	26	100,0 %	4	2	50,0 %	162	155	95,7 %
Gostinska dela, Kuhar	206	172	83,5 %	50	33	66,0 %	37	28	75,7 %	267	233	87,3 %
Gostinska dela, Natak	43	29	67,4 %	10	8	80,0 %	7	4	57,1 %	56	41	73,2 %
Kuhar-natak	50	33	66,0 %	21	15	71,4 %	13	7	53,8 %	67	55	82,1 %
Prodajalec	819	702	85,7 %	184	156	84,8 %	139	112	80,6 %	1060	966	91,1 %
Grafičar	2	0	0,0 %	4	2	50,0 %	5	4	80,0 %	9	6	66,7 %
Frizer	196	171	87,2 %	39	26	66,7 %	19	12	63,2 %	221	209	94,6 %
Vrtnar	64	55	85,9 %	11	9	81,8 %	19	16	84,2 %	86	80	93,0 %
Šivilja-krojač	23	20	87,0 %	1	1	100,0 %	1	1	100,0 %	25	22	88,0 %
Cvetličar	113	105	92,9 %	12	12	100,0 %	6	6	100,0 %	125	123	98,4 %
Kmetovalec	32	30	93,8 %	6	6	100,0 %	3	1	33,3 %	39	37	94,9 %
Kmetovalka - gospodinja	12	12	100,0 %	1	1	100,0 %	1	1	100,0 %	14	14	100,0 %
Gozdar	28	28	100,0 %	2	2	100,0 %	5	5	100,0 %	35	35	100,0 %
Električar elektronik	255	193	75,7 %	70	53	75,7 %	25	14	56,0 %	309	260	84,1 %
Električar energetik	107	97	90,7 %	19	19	100,0 %	13	12	92,3 %	131	128	97,7 %
Kmetijski mehanik	11	11	100,0 %	0	0	-	0	0	-	11	11	100,0 %
Mlekar	2	2	100,0 %	1	0	0,0 %	1	1	100,0 %	3	3	100,0 %
Steklar	5	5	100,0 %	1	1	100,0 %	4	4	100,0 %	10	10	100,0 %
Administrator	248	233	94,0 %	43	40	93,0 %	22	18	81,8 %	300	290	96,7 %
Avtomehanik (šs, ds)	212	177	83,5 %	57	49	86,0 %	15	12	80,0 %	260	237	91,2 %
Avtoklepar (šs, ds)	29	24	82,8 %	5	5	100,0 %	3	1	33,3 %	34	29	85,3 %
Klepar-krovec (šs, ds)	9	8	88,9 %	1	1	100,0 %	1	1	100,0 %	9	9	100,0 %
Instalater strojnih instalacij (šs, ds)	95	79	83,2 %	18	14	77,8 %	6	5	83,3 %	108	98	90,7 %
Konstruktorski mehanik (šs, ds)	20	19	95,0 %	2	1	50,0 %	1	1	100,0 %	22	20	90,9 %
Orodjar (šs, ds)	60	48	80,0 %	13	11	84,6 %	3	1	33,3 %	66	60	90,9 %
Strojnik mehanik (šs, ds)	86	79	91,9 %	17	17	100,0 %	10	7	70,0 %	106	103	97,2 %
Oblikovalec kovin (šs, ds)	75	61	81,3 %	9	9	100,0 %	5	5	100,0 %	86	75	87,2 %
Avtočar (šs, ds)	7	6	85,7 %	1	0	0,0 %	0	0	-	8	6	75,0 %
Zidar (šs, ds)	33	28	84,8 %	5	4	80,0 %	2	2	100,0 %	38	34	89,5 %
Tesar (šs, ds)	12	12	100,0 %	1	1	100,0 %	0	0	-	13	13	100,0 %
Strojnik gradbene mehanizacije (šs, ds)	21	21	100,0 %	5	4	80,0 %	2	2	100,0 %	28	27	96,4 %
Izvajalec suhomontažne gradnje (šs, ds)	7	7	100,0 %	0	0	-	0	0	-	7	7	100,0 %
Dimnikar (šs, ds)	12	12	100,0 %	0	0	-	0	0	-	12	12	100,0 %
Kamnosek (šs, ds)	3	3	100,0 %	0	0	-	0	0	-	3	3	100,0 %
Pečar-keramik (šs, ds)	52	50	96,2 %	4	3	75,0 %	5	5	100,0 %	60	58	96,7 %
Slikopleskar (šs, ds)	36	36	100,0 %	3	3	100,0 %	1	1	100,0 %	40	40	100,0 %
Kuhar	19	18	94,7 %	3	3	100,0 %	10	7	70,0 %	32	28	87,5 %
Natak	1	1	100,0 %	1	1	100,0 %	1	0	0,0 %	3	2	66,7 %
Skupaj	3496	3029	86,6 %	706	583	82,6 %	431	330	76,6 %	4286	3932	91,7 %

Tabela 4.4.3: Pregled udeleženih in uspešnih kandidatov v posameznem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nove oziroma prenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	Spomladanski izpitni rok			Jesenski izpitni rok			Zimski izpitni rok			Skupaj		
	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek	opravljali	uspešni	odstotek
Avtoserviser	117	95	81,2 %	24	22	91,7 %	5	1	20,0 %	134	118	88,1 %
Grafični operater	6	6	100,0 %	3	3	100,0 %	0	0	-	9	9	100,0 %
Mehatronik operater	93	85	91,4 %	7	7	100,0 %	0	0	-	96	92	95,8 %
Avtokaroserist	30	24	80,0 %	9	7	77,8 %	1	0	0,0 %	35	31	88,6 %
Frizer	104	67	64,4 %	49	32	65,3 %	18	11	61,1 %	123	110	89,4 %
Skupaj	350	277	79,1 %	92	71	77,2 %	24	12	50,0 %	397	360	90,7 %

4.5 Splošni uspeh pri zaključnem izpitu po vrstah in po nazivih izobraževalnih programov

Pri izobraževalnih programih, ki v nazivu zajemajo šolski in dualni sistem (sš, ds), so v tabelah tega poglavja upoštevani le podatki za šolski sistem. Povprečni uspeh v zadnjem stolpcu ne zajema kandidatov, ki zaključnega izpita niso opravili.

Tabela 4.5.1: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v spomladanskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nižje poklicno izobraževanje

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu									povp. uspeh*
	ni opravil	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	vsi	
Pomočnik/pomočnica kmetovalca		1		2		1		1	5	3,4
Pomočnik peka in slaščičarja-konditorja			1	1	12	11	10	2	37	4,0
Pomočnik/pomočnica konfekcionarja			1	1			2	1	5	3,9
Obdelovalec lesa		2	3	4	3				12	2,8
Gradbinec			1	1		1			3	3,2
Pomočnik električarja			1	1					2	2,8
Monter elektronskih sklopov (PR)				2				1	3	3,7
Obdelovalec kovin	1	2	4	6	10	5	3		31	3,4
Ličar					1	1			2	3,8
Pomočnica gospodinje-oskrbnice	4	4	3	7	4			2	24	3,0
Pomočnik v živilstvu	2			2					4	3,0
Čistilec objektov			2						2	2,5
Pomožni administrator (gib)				1			2	1	4	4,3
Obdelovalec lesa			1	1	1				3	3,0
Skupaj	7	9	17	29	31	19	17	8	137	3,5

Tabela 4.5.2: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v spomladanskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za neprenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu											vsi	povp. uspeh*
	ni opravil	2	2,3	2,7	3	3,3	3,7	4	4,3	4,7	5		
Bolničar-negovalec	14	2	15	17	24	44	34	37	27	29	12	255	3,7
Oskrbnik/oskrbnica		1	2	4	3	2	1	1	1			15	3,0
Živilec, Pek	3	3	6	3	4	3	1	1	1			25	2,8
Živilec, Slaščičar - konditor	9		5	4	9	6	6	2	2	1	2	46	3,3
Mizar	14	5	17	10	20	19	22	14	7	9	4	141	3,4
Gostinska dela, Kuhar	23	13	15	24	24	28	25	19	12	9	3	195	3,3
Gostinska dela, Natak	5	1	2	7	4	5	4	3	3			34	3,2
Kuhar-natak	7	1	3	6	5	6	1	2	3	3	3	40	3,4
Prodajalec	57	35	67	75	106	93	92	72	71	65	26	759	3,4
Grafičar	1											1	
Frizer	14	5	21	23	31	25	23	18	13	8	4	185	3,3
Vrtnar	9	2	6	8	8	5	10	6	5	3	2	64	3,4
Šivilja-krojač			2	1	5	1	2	3	3	1	2	20	3,6
Cvetličar	4	4	6	11	14	8	15	14	12	14	7	109	3,7
Kmetovalec	1	1	2	5	6	6	5	1	1	3		31	3,3
Kmetovalka - gospodinja					2	3	1	1	3	2		12	3,8
Gozdar			1	4	5	4	3	6	5			28	3,5
Elektrikar elektronik	35	8	25	26	28	32	28	22	14	5	5	228	3,3
Elektrikar energetik	8	3	10	13	16	21	12	12	7	2	1	105	3,3
Kmetijski mehanik			1		5	1	3	1				11	3,2
Mlekar		2										2	2,0
Steklar			1			1	2		1			5	3,5
Administrator	8	14	16	30	21	41	31	20	25	24	11	241	3,5
Avtomehanik (šs, ds)	21	5	12	26	26	38	18	19	16	13	4	198	3,4
Avtoklepar (šs, ds)	1		4	4	6	2	4	2	1		1	25	3,2
Klepar-krovec (šs, ds)	1			3	1		2		1		1	9	3,5
Instalater strojnih instalacij (šs, ds)	7	3	4	14	16	9	13	6	9	4	1	86	3,4
Konstruktorski mehanik (šs, ds)			4	2	3	5		1	2	2		19	3,3
Orodjar (šs, ds)	9		3	7	8	5	13	4	5	3		57	3,5
Strojni mehanik (šs, ds)	6	3	2	10	15	21	10	7	5	6		85	3,4
Oblikovalec kovin (šs, ds)	7	3	5	11	8	14	7	7	5	1		68	3,2
Avtoličar (šs, ds)						2	3	1				6	3,6
Zidar (šs, ds)	4		2	1	4	7	6	4	2	1	1	32	3,5
Tesar (šs, ds)			1	1			2		2	3	3	12	4,2
Strojnik gradbene mehanizacije (šs, ds)			1	5	3	2	2	5	1	2		21	3,5
Izvajalec suhomontažne gradnje (šs, ds)				2		1		3		1		7	3,6
Dimnikar (šs, ds)					5	1	1	1	1	2	1	12	3,7
Kamnosek (šs, ds)						1		1			1	3	4,1
Pečar-keramik (šs, ds)		2	3	6	13	6	3	6	3	8		50	3,4
Slikopleskar (šs, ds)			3	4	3	6	3	6	7	3	1	36	3,6
Kuhar		2		1	4		4	3	1	1	2	18	3,6
Natak								1				1	4,0
Skupaj	268	118	267	368	455	474	412	332	277	228	98	3297	3,4

Tabela 4.5.3: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v spomladanskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nove oziroma prenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu									vsi	povp. uspeh*
	ni opravil	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5			
Avtoserviser	11	4	11	30	15	20	10	5	106	3,5	
Grafični operater	0	1	3	0	0	2	0	0	6	2,9	
Mehatronik operater	3	2	9	16	24	15	14	5	88	3,6	
Avtokaroserist	2	1	7	3	6	4	3	0	26	3,3	
Frizer	30	3	8	13	13	19	9	2	97	3,5	
Skupaj	46	11	38	62	58	60	36	12	323	3,5	

Tabela 4.5.4: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v jesenskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nižje poklicno izobraževanje

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu								vsi	povp. uspeh*
	ni opravi	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5		
Pomočnik peka in slaščičarja-konditorja		2		1	1	1			5	2,9
Obdelovalec lesa		1							1	2,0
Pomočnik električarja			1						1	2,5
Obdelovalec kovin		2	1				1	1	5	3,0
Pomočnica gospodinje-oskrbnice		1	2		1				4	2,6
Pomočnik v živilstvu		1	1		1				3	2,7
Skupaj		7	5	1	3	2	1		19	2,8

Tabela 4.5.5: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v jesenskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za neprenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu												vsi	povp. uspeh*
	ni opravi	2	2,3	2,7	3	3,3	3,7	4	4,3	4,7	5			
Bolničar-negovalec	4	1	3	4	7	7	7	2	3				38	3,3
Oskrbnik/oskrbnica			1	1	1								3	2,7
Živilec, Pek	1			1	1	1							4	3,0
Živilec, Slaščičar - konditor	1	2		3			2						8	2,8
Mizar		6	8	4	4	3	1						26	2,6
Gostinska dela, Kuhar	10	12	8	4	4	2		2	1				43	2,5
Gostinska dela, Natakar		1	3	1	3								8	2,6
Kuhar-natakar	3	1	3	2	3	2	1	1	1		1		18	3,1
Prodajalec	15	17	35	36	23	13	10	5	6	9	2		171	2,9
Grafičar	1							2					3	4,0
Frizer	10	2	7	3	8	3	1	2					36	2,8
Vrtnar	2			3	1	2	1	1	1				11	3,3
Šivilja-krojač						1							1	3,3
Cvetličar		2	2	1	1	3	1	2					12	3,0
Kmetovalec				3	1	2							6	3,0
Kmetovalka - gospodinja										1			1	4,7
Gozdar			2										2	2,3
Električar elektronik	3	7	15	12	8	6	3	1	1				56	2,7
Električar energetik		3	8	3	2	2			1				19	2,6
Mlekar	1												1	
Steklar							1						1	3,7
Administrator	2	6	10	10	4	3	2	1	2	1	1		42	2,8
Avtomehanik (šs, ds)	4	6	10	14	8	7	3	1					53	2,8
Avtoklepar (šs, ds)				1	2	1	1						5	3,1
Klepar-krovec (šs, ds)				1									1	2,7
Instalater strojnih instalacij (šs, ds)	2	1	5	1	4		2	1					16	2,8
Konstrukcijski mehanik (šs, ds)		1											1	2,0
Orodjar (šs, ds)		1	2	4	1	1		2					11	2,9
Strojni mehanik (šs, ds)		2	6	4	3	1	1						17	2,6
Oblikovalec kovin (šs, ds)		1	3	2	2	1							9	2,6
Avtoličar (šs, ds)	1												1	
Zidar (šs, ds)	1		2				1	1					5	3,1
Tesar (šs, ds)								1					1	4,0
Strojnik gradbene mehanizacije (šs, ds)	1	2					1	1					5	2,9
Pečar-keramik (šs, ds)					1		1	1					3	3,6
Slikopleskar (šs, ds)						3							3	3,3
Kuhar		1	1		1								3	2,4
Natakar										1			1	4,7
Skupaj	62	75	134	118	93	64	40	27	16	12	4		645	2,9

Tabela 4.5.6: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v jesenskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za prenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu								vsi	povp. uspeh*
	ni opravljen	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5		
Avtoserviser	1	6	7	4	5				23	2,7
Grafični operater		1	1	1					3	2,5
Mehatronik operater		2	2	3					7	2,6
Avtokaroserist	1	5	1	1					8	2,2
Frizer	13	5	9	10	5	3			45	2,9
Skupaj	15	19	20	19	10	3			86	2,7

Tabela 4.5.7: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v zimskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nižje poklicno izobraževanje

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu									vsi	povp. uspeh*
	ni opravljen	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5			
Pomočnik/pomočnica kmetovalca	1	1	7	5	4	2	1			21	3,1
Pomočnik peka in slaščičarja-konditorja		1	6	9	9	8	5	6		44	3,6
Pomočnik/pomočnica konfekcionarja		2			2			1		5	3,2
Obdelovalec lesa		1	4	2	6	3	1	2		19	3,4
Gradbinec	3	1	4	4	1					13	2,8
Upravljalca gradbene mehanizacije				1	2	2	1	2		8	4,1
Pomočnik električarja	1	2	1	5	1		3			13	3,2
Obdelovalec kovin	1	5	10	13	11	5	5			50	3,2
Ličar		1	4	2	4	1	1			13	3,1
Pomočnica gospodinje-oskrbnice				4	3	5	1			13	3,6
Pomočnik v živilstvu			1							1	2,5
Obdelovalec lesa		1	2	3	2		2			10	3,2
Skupaj	6	15	39	48	45	26	20	11		210	3,3

Tabela 4.5.8: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v zimskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za neprenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu											vsi	povp. uspeh*
	ni opravil	2	2,3	2,7	3	3,3	3,7	4	4,3	4,7	5		
Bolničar-negovalec	3	1	1	4	3	5	3	3	3	1		27	3,4
Živilec, Pek		1			1	1						3	2,8
Živilec, Slaščičar - konditor	2	2	1	2								7	2,3
Mizar	2			1		1						4	3,0
Gostinska dela, Kuhar	3	3	5	3	3	2	5	2	2	2	1	31	3,2
Gostinska dela, Natak			1		2	1						4	2,9
Kuhar-natak	6		3				1	1		1	1	13	3,5
Prodajalec	7	11	17	15	16	11	11	7	10	5	9	119	3,3
Grafičar						3	1					4	3,4
Frizer	3	1	4	4	2	1						15	2,6
Vrtnar	2				6	3	3	2	1	1		18	3,5
Šivilja-krojač										1		1	4,7
Cvetličar			1		2			2	1			6	3,4
Kmetovalec						1						1	3,3
Kmetovalka - gospodinja							1					1	3,7
Gozdar						2	1	1		1		5	3,8
Elektrikar elektronik	7	4	3	2	3	1					1	21	2,7
Elektrikar energetik	1	2	2	1	2	1	1	1	2			13	3,1
Mlekar			1									1	2,3
Steklar							1	3				4	3,9
Administrator	2	2	4	4	2	4		2				20	2,8
Avtomehanik (šs, ds)	3	1	4	3	3		1					15	2,7
Avtoklepar (šs, ds)					1							1	3,0
Klepar-krovec (šs, ds)				1								1	2,7
Instalater strojnih instalacij (šs, ds)	1		2	1	1				1			6	2,9
Konstruktorski mehanik (šs, ds)					1							1	3,0
Orodjar (šs, ds)	1					1						2	3,3
Strojnik mehanik (šs, ds)			1		1	1		3			1	7	3,7
Oblikovalec kovin (šs, ds)		1		1		1	2					5	3,1
Zidar (šs, ds)				2								2	2,7
Strojnik gradbene mehanizacije (šs, ds)			2									2	2,3
Pečar-keramik (šs, ds)		1	1	1	2							5	2,6
Slikopleskar (šs, ds)							1					1	3,7
Kuhar	3		1		1	1	1	2	1			10	3,5
Natak	1											1	
Skupaj	47	30	54	45	52	41	33	29	21	12	13	377	3,2

Tabela 4.5.9: Splošni uspeh pri zaključnem izpitu v zimskem izpitnem roku 2008 po nazivih izobraževalnih programov za nove oziroma prenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja

naziv izobraževalnega programa	uspeh na zaključnem izpitu								vsi	povp. uspeh*
	ni opravil	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5		
Avtoserviser	1				1				2	3,5
Frizer	5	2	6	2	1				16	2,6
Skupaj	6	2	6	2	2				18	2,7

4.6 Uspeh po izpitih pri zaključnem izpitu 2008

Zaradi primerljivosti med vrstami izobraževalnih programov je povprečni uspeh po izpitih računani le pri pozitivnih (uspeh 2–5).

Tabela 4.6.1: Uspeh po izpitih v spomladanskem izpitnem roku 2008 v izobraževalnih programih nižjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*	
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek			
SLM	7	5	3,6 %	48	34,8 %	46	33,3 %	22	15,9 %	17	12,3 %	138	100,0 %	3,06
ZAK. DELO	6	2	1,4 %	18	12,9 %	36	25,9 %	43	30,9 %	40	28,8 %	139	100,0 %	3,77

Tabela 4.6.2: Uspeh po izpitih v spomladanskem izpitnem roku 2008 v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*	
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek			
ITM	0	0	0,0 %	1	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	1	100,0 %	2,00
SLM	99	116	3,4 %	1125	33,3 %	1208	35,8 %	675	20,0 %	255	7,5 %	3379	100,0 %	3,02
STR. PR.	92	156	4,6 %	822	24,1 %	962	28,3 %	788	23,1 %	676	19,9 %	3404	100,0 %	3,41
ZAK. DELO	144	62	1,8 %	448	13,4 %	913	27,2 %	1038	31,0 %	891	26,6 %	3352	100,0 %	3,72

Tabela 4.6.3: Uspeh po izpitih v spomladanskem izpitnem roku 2008 v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*	
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek			
SLM	13	27	7,8 %	87	25,3 %	129	37,5 %	75	21,8 %	26	7,6 %	344	100,0 %	3,13
ZAK. DELO	24	27	8,1 %	28	8,4 %	95	28,5 %	100	30,0 %	83	24,9 %	333	100,0 %	3,78

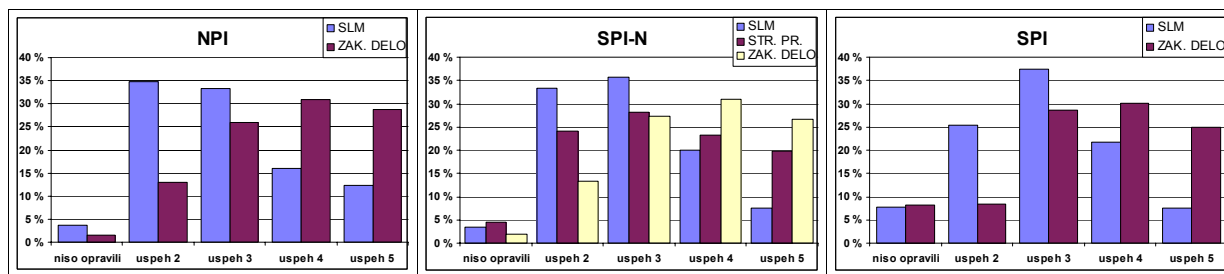

Tabela 4.6.4: Uspeh po izpitih v jesenskem izpitnem roku 2008 v izobraževalnih programih nižjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*	
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek			
SLM	3	0	0,0 %	15	78,9 %	0	0,0 %	4	21,1 %	0	0,0 %	19	100,0 %	2,42
ZAK. DELO	2	0	0,0 %	8	40,0 %	6	30,0 %	3	15,0 %	3	15,0 %	20	100,0 %	3,05

Tabela 4.6.5: Uspeh po izpitih v jesenskem izpitnem roku 2008 v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*	
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek			
SLM	34	27	4,1 %	365	55,4 %	202	30,7 %	54	8,2 %	11	1,7 %	659	100,0 %	2,54
STR. PR.	39	45	6,7 %	291	43,6 %	184	27,6 %	98	14,7 %	49	7,3 %	667	100,0 %	2,85
ZAK. DELO	43	9	1,4 %	215	32,4 %	222	33,5 %	143	21,6 %	74	11,2 %	663	100,0 %	3,12

Tabela 4.6.6: Uspeh po izpitih v jesenskem izpitnem roku 2008 v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	
SLM	3	10	10,6 %	44	46,8 %	33	35,1 %	5	5,3 %	2	2,1 %	94	100,0 %	2,58
ZAK. DELO	5	8	8,7 %	33	35,9 %	33	35,9 %	13	14,1 %	5	5,4 %	92	100,0 %	2,88

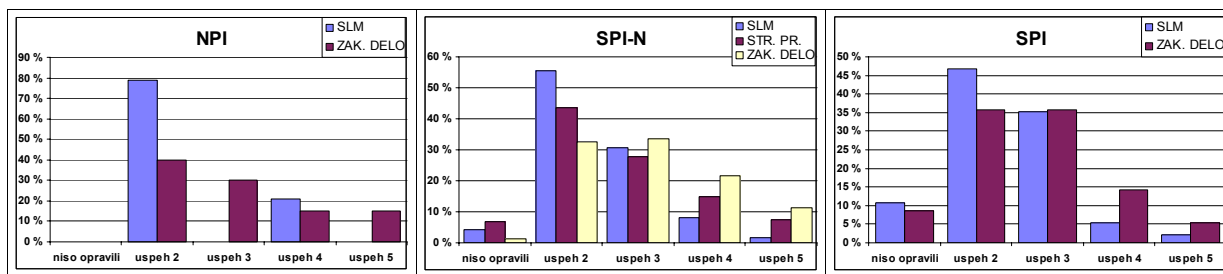

Tabela 4.6.7: Uspeh po izpitih v zimskem izpitnem roku 2008 v izobraževalnih programih nižjega poklicnega izobraževanja

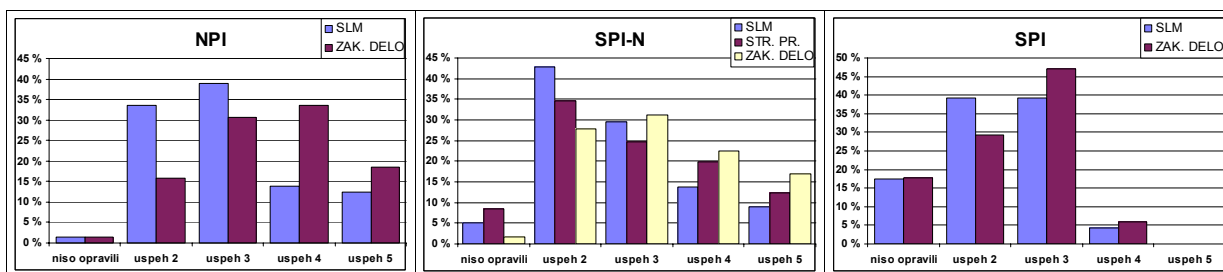
izpit	niso	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	
SLM	9	3	1,4 %	71	33,6 %	82	38,9 %	29	13,7 %	26	12,3 %	211	100,0 %	3,05
ZAK. DELO	4	3	1,4 %	34	15,8 %	66	30,7 %	72	33,5 %	40	18,6 %	215	100,0 %	3,56

Tabela 4.6.8: Uspeh po izpitih v zimskem izpitnem roku 2008 v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	
SLM	27	20	5,0 %	172	42,8 %	119	29,6 %	55	13,7 %	36	9,0 %	402	100,0 %	2,88
STR. PR.	30	34	8,5 %	139	34,7 %	99	24,7 %	80	20,0 %	49	12,2 %	401	100,0 %	3,11
ZAK. DELO	29	7	1,7 %	112	27,9 %	125	31,1 %	90	22,4 %	68	16,9 %	402	100,0 %	3,29

Tabela 4.6.9: Uspeh po izpitih v zimskem izpitnem roku 2008 v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

izpit	niso	niso opravili		uspeh 2		uspeh 3		uspeh 4		uspeh 5		vsi		povprečni uspeh*
	pristopili	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek	
SLM	1	4	17,4 %	9	39,1 %	9	39,1 %	1	4,3 %	0	0,0 %	23	100,0 %	2,58
ZAK. DELO	6	3	17,6 %	5	29,4 %	8	47,1 %	1	5,9 %	0	0,0 %	17	100,0 %	2,71

5. Analiza rezultatov izpitov na zaključnem izpitu 2008

V nadaljevanju je prikazana analiza rezultatov zaključnega izpita za leto 2008, za redno in za izredno izobraževanje. Rezultati o kandidatih, ki so opravljali zaključni izpit v programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji, so v tem poročilu zajeti posebej, zato jih v tem poglavju ne navajamo.

Predstavljamo analizo rezultatov o zaključnem izpitu za dijake v rednem izobraževanju, pa tudi za kandidate v izrednem izobraževanju.

5.1 Podatki o uspehu v zadnjem letniku izobraževanja

V šolskem letu 2007/2008 je zadnji letnik izobraževalnih programov nižjega poklicnega izobraževanja (NPI) in srednjega poklicnega izobraževanja – neprenovljeni izobraževalni programi (SPI-N) in nove oziroma prenovljene izobraževalne programe srednjega poklicnega izobraževanja (SPI) skupaj obiskovalo 5667 kandidatov. Največ kandidatov je obiskovalo neprenovljene izobraževalne programe srednjega poklicnega programa, in to 4782 ali 84,38 %. V naslednjih letih se bo ta delež zaradi uvajanja prenovljenih izobraževalnih programov postopoma zmanjševal.

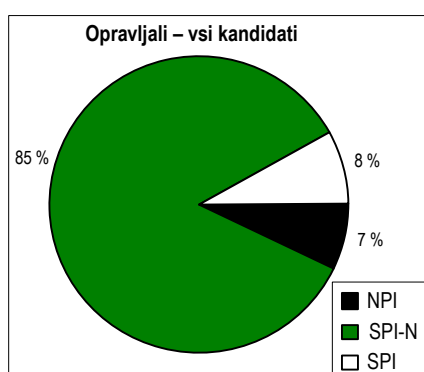
Število vpisanih v zadnji letnik vključuje tudi kandidate, ki so opravljali zaključni izpit v šolskem letu 2007/2008, čeprav v tem šolskem letu niso bili vpisani v zadnji letnik.

Izobraževanje je po navedenih izobraževalnih programih v šolskem letu 2007/2008 prekinilo 69 kandidatov ali 1,2 %, (največ v programu SPI-N, in to 51). Kandidatov, ki so v zadnjem letniku imeli »nms«, je bil 8,1 %.

Povprečni skupni uspeh kandidatov je okrog 3,2.

5.2 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu

V letu 2008 je zaključni izpit uspešno opravilo 4638 kandidatov, od tega 7,4 % ali 346 kandidatov v programu NPI, 84,7 % ali 3932 kandidatov v programu SPI-N in 7,9 % ali 360 kandidatov srednjega poklicnega izobraževanja v že prenovljenih programih SPI.

Slika 5.2.1: Deleži kandidatov, ki so opravljali zaključni izpit v izpitnih rokih 2008

V spomladanskem izpitnem roku je zaključni izpit opravljalo 3991 dijakov, od tega je bilo uspešnih 3436 dijakov ali 86,1 %. V jesenskem izpitnem roku je zaključni izpit opravljalo 829 dijakov, uspešnih je bilo 673 dijakov ali 82,1 %. V zimskem roku pa je bilo od 675 dijakov, ki si opravljali zaključni izpit, uspešnih 546 dijakov ali 80,9 %. Kandidati opravljajo zaključni izpit glede na dokončanje izobraževanja. Tako je večina dijakov v nižjem poklicnem izobraževanju opravljala zaključni izpit v zimskem izpitnem roku, medtem ko so kandidati srednjega poklicnega izobraževanja

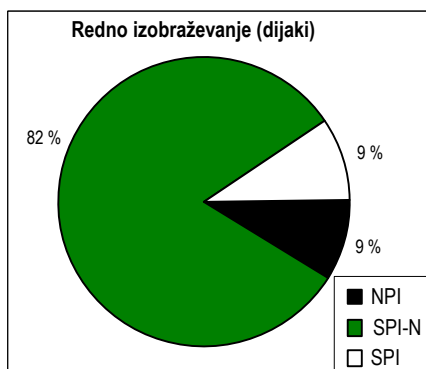
v večjem številu opravljali zaključni izpit v spomladanskem izpitnem roku. Uspešnost dijakov na spomladanskem in na jesenskem izpitnem roku je podobna za vse izobraževalne programe in se giblje od 77 % do 89 %, medtem ko je opazno nižja uspešnost v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih SPI v zimskem izpitnem roku (le 50 %). Ta rok je zanje tretja možnost, majhno pa je bilo tudi število kandidatov (le 24).

5.2.1 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu – redno izobraževanje

V letu 2008 je zaključni izpit v rednem izobraževanju opravljalo 3995 dijakov. Uspešnih je bilo 3692 kandidatov oziroma 92,4 %. V programu NPI je bilo od 353 kandidatov uspešnih 333 kandidatov ali 94,3 %, v programu SPI-N je bilo od 3271 kandidatov uspešnih 3012 kandidatov ali 92,1 %, v že prenovljenih programih SPI pa je bilo uspešnih od 371 kandidatov, ki so opravljali zaključni izpit, 347 kandidatov ali 93,5 %.

V rednem izobraževanju je zaključni izpit v spomladanskem izpitnem roku uspešno opravilo 2905 kandidatov oziroma 85,8 %, v jesenskem izpitnem roku 519 kandidatov oziroma 83,8 %, v zimskem izpitnem roku pa 280 kandidatov oziroma 82,4 %.

Kandidati opravljajo zaključni izpit glede na dokončanje izobraževanja. Tako je večina kandidatov v nižjem poklicnem izobraževanju opravljala zaključni izpit v zimskem izpitnem roku, medtem ko so kandidati srednjega poklicnega izobraževanja v večjem številu opravljali zaključni izpit v spomladanskem izpitnem roku, v zimskem izpitnem roku pa v rednem programu srednjega poklicnega izobraževanja zaključnega izpita ni opravljal nihče.

Slika 5.2.1: Deleži kandidatov rednega izobraževanja, ki so opravljali zaključni izpit v izpitnih rokih 2008

5.2.2 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu – izredno izobraževanje

V izrednem izobraževanju je kandidatov manj. Zaključni izpit je opravljalo 1055 kandidatov, od tega je bilo uspešnih 946 kandidatov ali 89,7 %. V spomladanskem izpitnem roku je izpit uspešno opravilo 531 kandidatov oziroma 87,9 %, v jesenskem izpitnem roku 154 kandidatov oziroma 76,6 %, v zimskem izpitnem roku (2008 in 2009) pa 266 kandidatov oziroma 79,4 %.

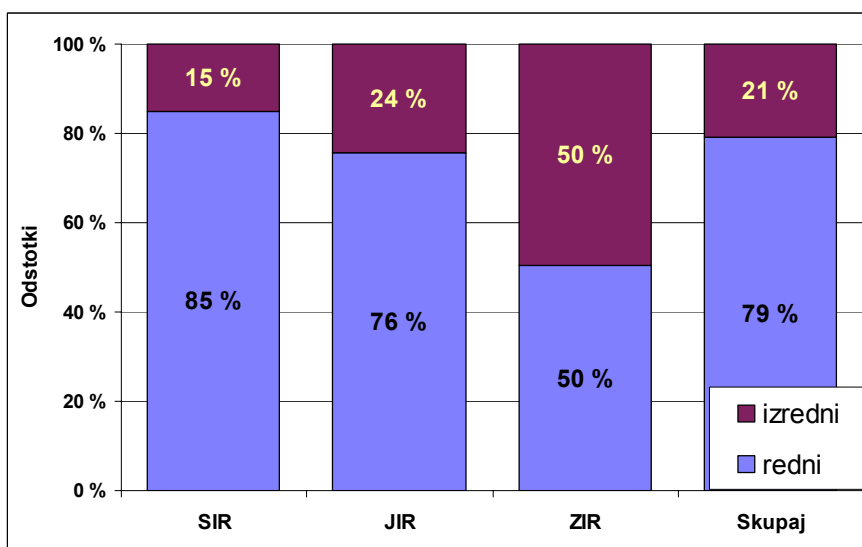
Kandidati, ki se v srednjem poklicnem izobraževanju izobražujejo izredno, se udeležujejo zaključnega izpita predvsem v zimskem izpitnem roku. Razlogi so različni: prilagajanje izobraževanja odraslim (podaljšanje časa šolanja), izguba statusa dijaka pri rednem izobraževanju itd.

5.3 Podatki o uspehu pri zaključnem izpitu glede na status izobraževanja

Razmerje med številom kandidatov, ki so opravljali zaključni izpit in so se izobraževali redno oziroma izredno, je približno 8 : 2 v korist rednega izobraževanja.

V letu 2008 je uspešno opravilo zaključni izpit 4638 kandidatov, od tega 3692 kandidatov rednega izobraževanja in 946 kandidatov izrednega izobraževanja. Dobra polovica ali 57 % vseh kandidatov izrednega izobraževanja je opravilo zaključni izpit v spomladanskem izpitnem roku, petina v jesenskem izpitnem roku, slaba tretjina pa v zimskem izpitnem roku (2008 in 2009).

Večina kandidatov rednega izobraževanja je opravila zaključni izpit v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku, v zimskem izpitnem roku (2008 in 2009) je zaključni izpit opravilo 8,5 % kandidatov rednega izobraževanja in 31,7 % kandidatov izrednega izobraževanja, to pa je posledica prilagoditve izvedbe izobraževalnega programa za odrasle in izgube statusa dijaka.

Slika 5.3: Pregled kandidatov po statusu izobraževanja; kratice označujejo posamezne izpitne roke

Slika 5.3 prikazuje razmerja med številom kandidatov izrednega in rednega izobraževanja (po posameznih izpitnih rokih), ki so se udeležili zaključnih izpitov. V spomladanskem izpitnem roku je bilo 85 % kandidatov rednega izobraževanja in 15 % kandidatov izrednega izobraževanja. V jesenskem izpitnem roku je bilo razmerje med izrednim in rednim izobraževanjem: 76 % rednih in 24 % izrednih. V zimskem izpitnem roku pa je bilo razmerje: 50 % rednih in 50 % izrednih. Razlog za razmerje med rednim in izrednim izobraževanjem v zimskem izpitnem roku je to, da velika večina rednih dijakov opravi zaključni izpit že prej, medtem ko kar tretjina izrednih kandidatov opravlja zaključni izpit v zimskem izpitnem roku.

5.4 Pregled udeleženi in uspešnih kandidatov na posameznem izpitnem roku 2008 po vrstah in po nazivih izobraževalnih programov

Povprečni uspeh pri zaključnem izpitu pri vseh izpitnih rokih je nekoliko boljši pri NPI in znaša 94,3 %, v neprenovljenih programih SPI je povprečni uspeh 91,7 %, v novih oziroma prenovljenih SPI pa 90,7 %.

V nižjem poklicnem izobraževanju je največ kandidatov opravilo zaključni izpit v izobraževalnem programu pomočnik peka in slaščičarja – konditorja (86) in v izobraževalnem programu oblikovalcev kovin (77). Najboljši uspeh po vseh izpitnih rokih skupaj, kar 100 %, so dosegli v izobraževalnih programih nižjega poklicnega izobraževanja v osmih programih: pomočnik konfekcionarja,

obdelovalec lesa, upravljalec gradbene mehanizacije, monter elektronskih sklopov (PR), pomočnik v živilstvu, čistilec objektov, pomožni administrator (gib) in obdelovalec lesa.

V srednjem poklicnem izobraževanju je največ kandidatov opravilo zaključni izpit v neprenovljenih izobraževalnih programih: prodajalec (966), bolničar – negovalec (299) in administrator (290). Najboljši uspeh po vseh izpitnih rokih skupaj, kar 100 %, so dosegli v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dvanajstih programih: oskrbnik, kmetovalka – gospodinja, gozdar, kmetijski mehanik, mlekar, steklar, klepar krovec (šs, ds), tesar (šs, ds), izvajalec suhomontažne gradnje (šs, ds), dimnikar (šs, ds), kamnosek (šs, ds) in slikopleskar (šs, ds).

Med petimi novimi oziroma prenovljenimi izobraževalnimi programi je največ kandidatov opravilo zaključni izpit v izobraževalnih programih avtoserviser (118) in frizer (110). 100 % uspeh na vseh izpitnih rokih skupaj so dosegli kandidati v novem oziroma prenovljenem izobraževalnem programu srednjega poklicnega izobraževanja grafični operater.

5.5 Uspeh po izpitih pri zaključnem izpitu v vseh treh izpitnih rokih

Pri zaključnem izpitu v vseh izobraževalnih programih in v vseh izpitnih rokih ugotavljamo, da je dosežena povprečna ocena pri zaključnem delu opazno boljša kakor pri slovenščini oziroma italijanščini na narodnostno mešanem območju.

Tako kakor se pri slovenščini vrednosti povprečne ocene v spomladanskem izpitnem roku gibljejo v vseh izobraževalnih programih okrog ocene 3, se ocene pri zaključnem delu v vseh izobraževalnih programih gibljejo okrog ocene 3,7.

Povprečna ocena pri zaključnem delu je pri NPI v spomladanskem izpitnem roku 3,77, medtem ko je pri slovenščini 3,06.

Povprečna ocena pri zaključnem delu v spomladanskem izpitnem roku pri SPI-N je 3,72, pri strokovnoteoretičnem predmetu 3,41, medtem ko je pri slovenščini 3,02.

Povprečna ocena pri zaključnem delu v spomladanskem izpitnem roku v prenovljenih programih SPI je 3,78, medtem ko je pri slovenščini 3,13.

Povprečna ocena pri zaključnem delu v jesenskemu izpitnemu roku pri NPI je 3,05, medtem ko je pri slovenščini 2,42.

Povprečna dosežena ocena pri zaključnem delu v jesenskemu izpitnemu roku pri SPI-N je 3,12, pri strokovnoteoretičnem predmetu 2,85, medtem ko je pri slovenščini 2,54.

Povprečna dosežena ocena pri zaključnem delu v zimskem izpitnem roku pri NPI je 3,56, medtem ko je pri slovenščini 3,05.

Povprečna dosežena ocena pri zaključnem delu v zimskem izpitnem roku pri SPI-N je 3,29, pri strokovnem predmetu 3,11, medtem ko je pri slovenščini 2,88.

Povprečna dosežena ocena v jesenskemu izpitnemu roku pri zaključnem delu pri SPI-P je 2,71, medtem ko je pri slovenščini 2,58.

6. Zaključni izpit v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji izobraževanja

V šolskem letu 2008/2009 bo šolanje končala zadnja generacija vajencev, ki se izobražuje v dualni organizaciji izobraževanja. Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06) in prenovljeni izobraževalni programi v srednjem poklicnem izobraževanju ne predvidevajo več dualne organizacije izobraževanja. Zaključni izpit v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji izobraževanja se tako izvede v skladu z 28., 29. in 30. členom Pravilnika o zaključnem izpitu; ta pravi, da se vajencem, vpisanim v dualno organizacijo izobraževanja, omogoči tudi dokončanje izobraževanja v skladu s predpisi, ki so veljali ob njihovem vpisu v izobraževanje. To pomeni, da se za ocenjevanje vajencev uporablja Pravilnik o zaključnem izpitu v nižjem in srednjem poklicnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 102/99, 50/01 in 53/01).

V dualni organizaciji izobraževanja je izvajala teoretični pouk in osnove praktičnega pouka šola, medtem ko je večji del praktičnega izobraževanja zagotavljal delodajalec. Vajenec je z delodajalcem moral skleniti učno pogodbo. Učna pogodba je določala, v katerih primerih se vajeniško razmerje podaljša, prekine ali razdre. Pogodba se je registrirala pri pristojni zbornici (Gospodarska zbornica ali Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije), kjer sta se vodila register verificiranih delodajalcev z učnimi mesti in register sklenjenih učnih pogodb.

Vajencu je pripadala ves čas izobraževanja nagrada, 6 mesecev pokojninske dobe in nekatere druge pravice, ki jih imajo zaposleni, saj je vajeništvo posebna oblika delovnega razmerja. Prednost dualne organizacije izobraževanja je bila v večjem poudarku na pridobivanju praktičnega znanja, delovnih sposobnosti in navad, na spoznavanju delovnega okolja in sodelavcev. S tako pridobljenim znanjem in veščinami so se povečevale možnosti za zaposlitev. Vajenec in delodajalec sta imela z zakonom opredeljene pravice in dolžnosti, ki so bile razvidne iz učne pogodbe.

Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije objavljata prosta učna mesta v razpisu Ministrstva za šolstvo in šport. Iz razpisanih učnih mest so razvidne potrebe delodajalcev. Delodajalec, ki razpiše učno mesto, mora izpolnjevati minimalne materialne in kadrovske pogoje za izobraževanje. Imeti mora ustrezne delovne prostore in opremo, njegovo poslovanje mora pretežno obsegati dejavnost poklica, za katerega se vajenec/dijak izobražuje, imeti mora pedagoško-andragoško usposobljenega mentorja.

Ministrstvo za gospodarstvo vsako leto v obliki enkratnega zneska stimulira delodajalca, ki izobražuje vajenca.

V skladu z veljavnimi predpisi je imel vajenec delovno knjižico. Čeprav vajenci niso bili v delovnem razmerju, so si v skladu z veljavnimi predpisi pridobili delovno knjižico, če so dopolnili starost 15 let.

Vajenec je vodil dnevnik praktičnega usposabljanja. Dnevnik je temeljna evidenca o delu pri delodajalcu. Dnevnik praktičnega izobraževanja je treba voditi sproti in ga hraniti do konca izobraževanja. Treba ga je priložiti pri opravljanju vmesnega preizkusa in pri zaključnem izpitu. Delodajalci oziroma mentorji imajo dolžnost, redno pregledovati in popravljati dnevnik praktičnega izobraževanja in tudi napisati mnenje o opravljenem delu.

V skladu s starim Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 12/96) se zaključni izpit opravlja ob koncu šolanja. Vsebina in način opravljanja zaključnega izpita sta določena v izpitnem katalogu. Zaključni izpit je sestavljen iz:

- teoretičnega dela: pisni in ustni izpit iz slovenščine (madžarščina oziroma italijanščina na narodnostno mešanem območju) in ustni izpit iz strokovnega predmeta,
- praktičnega dela (izdelek oziroma storitev z zagovorom).

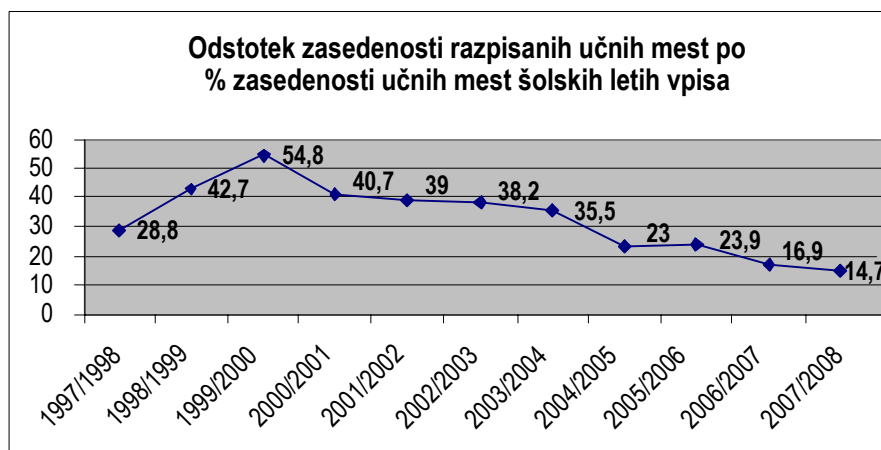
Izvedba praktičnega dela zaključnega izpita je bila v pristojnosti zbornic.

V dualni organizaciji izobraževanja je bil poudarek na praktičnem izobraževanju, na razvijanju delovnih sposobnosti in navad, na spoznavanju delovnega okolja, vse to pa je prispevalo k poklicni socializaciji.

Tabela 6.1: Prikaz razlik v dualni organizaciji izobraževanja in v novem sistemu izobraževanja

	Dualna organizacija	Novi sistem izobraževanja
Status	Vajenec	Dijak
Pogodba	Učna pogodba	Individualna učna pogodba ali kolektivna učna pogodba
Nagrada	Skozi celotni čas izobraževanja (3 leta, vsak mesec)	Samo ob praktičnem usposabljanju z delom
Malica	Ob usposabljanju	Ob praktičnem usposabljanju z delom
Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1. letnik krije država, 2. in 3. letnik pa delodajalec 50 % in država 50 %	Se ne plačujejo
Pavšalni prispevek za morebitno nesrečo pri delu in za poklicno bolezen	DA – prijava na ZZZS z obrazcem M1-2/B	DA – prijava na ZZZS z obrazcem M1-2/B
Delovna knjižica	DA	NE
Obveščanje DURS – na REK-1a obrazcu	DA	DA
Verifikacija delovnega mesta (učnega mesta)	DA	DA

Zbornici ugotavljata, da je bil v zadnjih desetih letih velik razkorak med razpisanimi učnimi mesti in samim vpisom v izobraževalne programe, ki so se izvajali v dualni organizaciji izobraževanja. Delodajalci in dijaki so v šolskem letu 2007/2008 sklenili 352 individualnih učnih pogodb, to pa pomeni 14,7 % zasedenost razpisanih učnih mest. Manjšo zasedenost razpisanih učnih mest je treba pripisati tudi novim in prenovljenim izobraževalnim programom, ki že vsebujejo minimalni standard praktičnega usposabljanja z delom, in na ta račun sklenjenim kolektivnim učnim pogodbam.

Slika 6.1: Odstotek zasedenih razpisanih učnih mest od šolskega leta 1997/1998 do šolskega leta 2007/2008

Tako kakor je padal vpis v dualno organizacijo izobraževanja, je padala tudi zasedenost razpisanih učnih mest. Velika ponudba prostih učnih mest pomeni, da potrebe v gospodarstvu po nekaterih poklicih srednjega poklicnega izobraževanja obstajajo, žal pa se mladi ne odzivajo na potrebe gospodarstva.

V letu 2008 so zaključni izpiti v dualni organizaciji izobraževanja potekali v zimskem, v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku in v zimskem izpitnem roku 2009. Število vajencev in njihov uspeh, dosežen pri praktičnem delu zaključnega izpita v posameznih izpitnih rokih, je prikazan v tabeli spodaj.

Tabela 6.2: Podatki o številu vajencev in o doseženem uspehu pri praktičnem delu zaključnega izpita v dualnem sistemu po posameznih izpitnih rokih

Zimski izpitni rok 2008

Število vajencev skupaj:	3				
Nazivi poklicne izobrazbe:	3				
Število vajencev po oceni:	1	2	3	4	5
		1	2		

Spomladanski izpitni rok 2008

Število vajencev skupaj:	267				
Nazivi poklicne izobrazbe:	23				
Število vajencev po oceni:	1	2	3	4	5
	5	14	61	79	108

Jesenski izpitni rok 2008

Število vajencev skupaj:	33				
Nazivi poklicne izobrazbe:	8				
Število vajencev po oceni:	1	2	3	4	5
	0	5	10	14	4

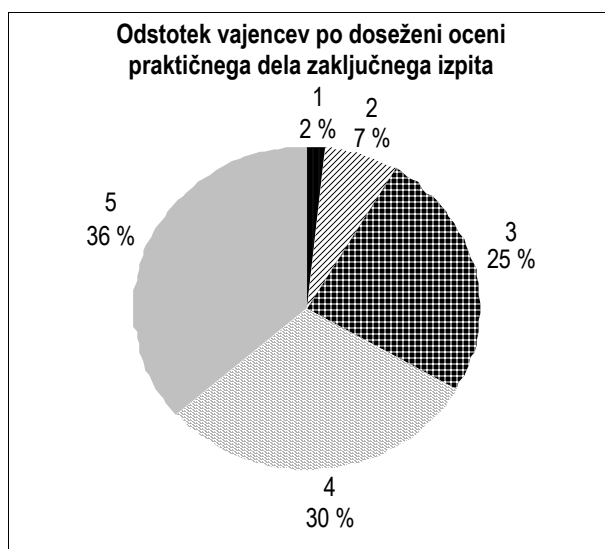
Zimski izpitni rok 2009

Število vajencev skupaj:	4				
Nazivi poklicne izobrazbe:	3				
Število vajencev po oceni:	1	2	3	4	5
		1	3		

V štirih izpitnih rokih je praktični del zaključnega izpita uspešno opravilo 307 vajencev, ki so se izobraževali za 23 nazivov srednje poklicne izobrazbe.

Tabela 6.3: Podatki o skupnem doseženem uspehu vajencev pri zaključnem izpitu

Skupaj: 3 izpitni roki 2008 + zimski izpitni rok 2009	307				
Nazivi poklicne izobrazbe:	23				
Število vajencev po oceni:	1	2	3	4	5
	5	21	76	93	112

Slika 6.2: Grafični prikaz doseženega uspeha vajencev v odstotkih pri praktičnem delu zaključnega izpita v štirih izpitnih rokih

Razveseljivo je da je 66 % vajencev doseglo oceno odlično ali prav dobro in da le 2 % vajencev nista uspešno opravila praktičnega dela zaključnega izpita.

Izvajanje izobraževalnih programov v dualni organizaciji se bo s šolskim letom 2008/2009 končalo. Dualna organizacija izobraževanja je odprla novo poglavje v srednjem poklicnem izobraževanju, pri katerem je za dosego skupnih ciljev enakovredno sodelovalo več vpletenih strani. Socialno partnerstvo je podlaga za nadaljnje delo v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju in ga je treba skrbno gojiti, negovati in spodbujati. Del izobraževanja, ki se izvaja v delovnem procesu, ostaja tudi pri novih in pri prenovljenih izobraževalnih programih osnovno vodilo za pridobivanje ključnih kompetenc. Štiriindvajsettedenski minimalni standard praktičnega usposabljanja z delom pri vseh izobraževalnih programih – lahko rečemo – je plod dualnega sistema poklicnega izobraževanja. Seveda pa je treba delodajalcem omogočiti tudi daljši čas praktičnega usposabljanja z delom, če to želijo. Paziti je treba, da delodajalec zagotavlja dijaku možnosti za pridobitev izobraževalnih vsebin, ki so predpisane s posameznim izobraževalnim programom.

7. Spremljava zaključnih izpitov v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja

Center RS za poklicno izobraževanje je v preteklem šolskem letu izvedel neposredno spremljavo zaključnih izpitov v novih oziroma prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja: avtoserviser, avtokaroserist, mehatronik operater, grafični operater in frizer.

Pri spremljavi ZI so bile ugotovljene različne težave, pa tudi problemi in nedoslednosti pri izvajanju tako na ravni šole, učiteljev in dijakov kakor tudi delodajalcev.

Spremljava je pokazala, da šole za izvedbo zaključnih izpitov določijo v skladu s šolskim koledarjem različne roke. Informiranje dijakov je bilo večinoma dobro.

Zaključno delo so kandidati opravljali po projektni metodi dela skupinsko, ponekod pa tudi individualno. Ugotovljeno je bilo, da teme zaključnega dela določajo šole na različne načine (predlagajo jih kandidati sami, mentorji, šolske izpitne komisije za zaključni izpit). Teme zaključnega dela so bile zelo različne po obsegu in po vsebini. Izpeljava zaključnega dela z zagovorom je bila prav tako različna. Pri zagovoru so – kadar so teme vsebovale različna strokovna področja – nastajale težave pri imenovanju ustreznega izpraševalca. Učitelji, ki poučujejo strokovne vsebinske sklope, ocenjujejo, da se cilji, določeni z izobraževalnim programom in z izpitnimi katalogi, v več primerih ne pokrivajo z izbrano temo zaključnega dela.

V spremljavi je bilo ugotovljeno, da kandidati pri zaključnem delu ne morejo zadosti izkazati vseh splošnih in poklicnih kompetenc, določenih z izobraževalnim programom in z izpitnim katalogom, kakor je razvidno iz tabel spodaj.

Tabela 7.1: Pregled izkazovanja splošnih in poklicnih kompetenc po mnenju dijakov
(vir: Spremljanje praktičnega dela ZI, 2009, str. 62)

Česa od naštetega po vašem mnenju dijaki ne morejo izkazati v dovolj veliki meri?	Odgovori	
	Število	%
Širša poklicna usposobljenost	28	50
Uporaba sodobnih tehnologij, virov in podatkov	22	39,3
Varovanje lastnega zdravja in zdravja drugih	11	19,6
Spretnosti pri opravljanju dela	12	21,4
Odgovorni odnos do delovnega mesta, narave in tuje lastnine	16	28,6
Razvite lastne sposobnosti za uspešno delo v poklicu	15	26,8
Dobro obvladovanje govornega in pisnega sporazumevanja pri delu/v svoji stroki	19	33,9
Drugo	3	5,4

Tabela 7.2: Pregled izkazovanja splošnih in poklicnih kompetenc po mnenju mentorjev
(vir: Spremljanje praktičnega dela ZI, 2009, str. 62, 63)

Dijaki ne morejo izraziti	Odgovori	
	Število	%
Širša poklicna usposobljenost	13	52
Uporaba sodobnih tehnologij, virov in podatkov	10	40
Varovanje lastnega zdravja in zdravja drugih	1	4
Spretnosti pri opravljanju dela	8	32
Odgovorni odnos do delovnega mesta, narave in tuje lastnine	14	56
Razvite sposobnosti za uspešno delo v poklicu	8	32
Drugo	3	12

Člani šolskih izpitnih komisij za zaključni izpit ugotavljajo, da je doseganje poklicnih kompetenc kandidatov, ki opravljajo zaključno delo, različno in bo treba v prihodnosti temu nameniti še veliko pozornosti.

8. Ugotovitve Državne komisije za zaključni izpit

DK ZI je letno poročilo o zaključnem izpitu pripravila prvič in se ob tej pripravi srečevala s številnimi težavami in problemi: izvajanje zaključnega izpita v različnih izobraževalnih programih (novi oziroma prenovljeni in neprenovljeni izobraževalni programi), uvajanje novega koncepta zaključnega izpita, za vajence izvajanje zaključnega izpita v skladu s starimi predpisi itd. Najpomembneje pa je vplivala na zaključni izpit 2008 objava novega Pravilnika o zaključnem izpitu, ki je prinesel več novosti, med drugim tudi drugačno določanje splošnega uspeha (v točkah zaokroženo na eno decimalko). To je zahtevalo drugačno zajemanje statističnih podatkov in pripravo nove, drugačne računalniške aplikacije. Zaradi vsega navedenega smo se odločili, da bomo za to šolsko leto vmesno in letno poročilo združili in ga objavili kot Letno poročilo o zaključnem izpitu 2008.

DK ZI ugotavlja, da je bil zaključni izpit 2008, ki vključuje podatke za redne (dijaki, vajenci) in izredne kandidate (odrasli in kandidati brez statusa), za zimski izpitni rok (za izobraževalne programe nižjega poklicnega izobraževanja, ki so trajali dve leti in pol), za spomladanski in za jesenski izpitni rok 2008 in za zimski izpitni rok 2009, izpeljan v skladu z veljavno zakonodajo in z drugimi predpisi, ki so navedeni v začetku Letnega poročila o zaključnem izpitu 2008.

Zaključni izpit je skupaj v vseh izobraževalnih programih v vseh izpitnih rokih opravljalo 5050 kandidatov, od katerih jih je bilo uspešnih 4638 oziroma 91,8 %. Najboljši uspeh v vseh izpitnih rokih skupaj so dosegli kandidati v programih nižjega poklicnega izobraževanja (94,3 %), sledijo kandidati v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja (91,7 %) in kandidati v prenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja (90,7 %).

Doseženi povprečni splošni uspeh na zaključnem izpitu (izražen v točkah, zaokroženo na eno decimalko) v spomladanskem izpitnem roku znaša za programe nižjega poklicnega izobraževanja 3,5 točke, za neprenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja 3,4 točke in za nove oziroma prenovljene programe srednjega poklicnega izobraževanja 3,5 točke.

Najuspešnejši so bili kandidati (vsi izobraževalni programi skupaj) na spomladanskem izpitnem roku, sledi jesenski izpitni rok, najslabši pa so bili kandidati na zimskem izpitnem roku.

Praktični del zaključnega izpita je uspešno opravilo 307 vajencev predzadnje generacije (zadnja bo zaključila šolanje v šolskem letu 2008/2009) v neprenovljenih izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja v dualni organizaciji.

Priprava in izvedba zaključnega izpita 2008 sta potekali v skladu s koledarjem opravljanja zaključnega izpita.

Kandidati s posebnimi potrebami so opravljali zaključni izpit v skladu z zakonskimi in podzakonskimi predpisi, v skladu z usmeritvami, določenimi v odločbi o usmeritvi kandidatov s posebnimi potrebami, in v skladu z izobraževalnimi programi s prilagojenim izvajanjem.

DK ZI na podlagi statističnih podatkov in izvedene spremljave zaključnega izpita ugotavlja:

- Šole so imele pri izvedbi zaključnih izpitov 2008 težave pri enopomenski interpretaciji pravil in dokumentov, ki opredeljujejo navedene postopke.
- Zaključni izpiti se po šolah izvajajo v različnih terminih, šole pri tem upoštevajo ministrov šolski koledar.
- Izpeljava zaključnega dela z zagovorom je bila različna (izbira teme, priprava na zaključno delo, način izvedbe, imenovanje ustreznega izpraševalca pri zagovoru zaključnega dela).
- Opaziti je bilo nepoznavanje vsebine in poteka zaključnega izpita in vsebine ustreznega izpitnega kataloga v posameznih primerih.
- Kandidati se pogosto ne udeležujejo konzultacij v zvezi s pripravami na ZD.
- Pri vodenju dokumentacije v zvezi z zaključnim delom je bilo večkrat ugotovljeno, da imajo kandidati težave s funkcionalno pismenostjo.

- Glede na specifično poklicnih kompetenc, ki so jih morali kandidati izkazati pri zaključnem delu, so šolske izpitne komisije za zaključni izpit določile skupinsko ali individualno izvedbo izpita.
- Kandidati niso mogli vedno izkazati splošnih in poklicnih kompetenc v okviru tém zaključnega dela, ki so določene z izobraževalnim programom in z izpitnim katalogom.
- Večina kandidatov je bila pred zaključnim izpitom seznanjena s kriteriji ocenjevanja.
- Kriteriji ocenjevanja znanja so večkrat v istovrstnih izobraževalnih programih različni.
- Približno polovica vprašanj pri zaključnem izpitu je bila na ravni uporabe v kandidatom znanih okoliščinah, druga polovica pa na ravni poznavanja in razumevanja.
- Pri izvedbi ZI v zimskem izpitnem roku se kažejo težave pri obremenitvi nekaterih učiteljev, ki hkrati tudi poučujejo.

Pri izvedbi praktičnega dela zaključnega izpita za vajence se kažejo podobne ugotovitve, kakor so navedene zgoraj. Večkrat nastanejo problemi pri izvedbi konkretnega izdelka oziroma storitve, ker delodajalec ob opravljanju zaključnega izpita prav v tistem trenutku nima tovrstnega dela. Za kvalitetnejšo izvedbo praktičnega dela ZI bi bilo treba bolje informirati zunanje člane.

9. Sklepi, ocene in predlogi

Zaključni izpit 2008 je bil izveden korektno in v skladu s pravnimi podlagami, kljub številnim novostim in veliki pestrosti izobraževalnih programov.

Za dvig kakovosti zaključnega izpita bo treba zagotoviti še boljšo organizacijo dela in informiranost vseh vpletenih v pripravo, izvedbo in opravljanje zaključnega izpita. Pristopiti bo treba k pripravi Kataloga zaključnih izpitov in organizirati posvete za predsednike in tajnike šolskih komisij za zaključni izpit. Pomembno vlogo pri izboljševanju organiziranosti in informiranosti ima novoustanovljena Državna komisija za zaključni izpit, katere delovanje se je izkazalo kot dobro in nujno potrebno.

V prihodnje bo treba nameniti veliko časa kakovostnemu usposabljanju vseh vpletenih v izvedbo zaključnega izpita. Z usposabljanji učiteljev in mentorjev se mora dvigniti kakovost vsebinske izvedbe izpitov. Jasno je treba opredeliti vloge učitelja, mentorja in dijaka pri zaključnem delu. Usposabljanja morajo biti namenjena tudi ocenjevanju, s poudarkom na določanju kriterijev in na ocenjevanju na višjih taksonomskih ravneh.

Spodbujati in okrepiti je treba aktivno sodelovanje socialnih partnerjev pri izkazovanju splošnih in poklicnih kompetenc tako med procesom kakor pri zaključnem izpitu. Ob iskanju novih poti in možnosti je treba ohranjati strokovne in izvedbene rešitve, h katerim je prispevala dualna organizacija poklicnega izobraževanja. Za dosego višje kvalitete dela bo treba povezovati vse vpletene.

Že dalj časa se ugotavlja, da srednje poklicno izobraževanje v Sloveniji izgublja pomen, saj se samo okoli 12 % mladih po končani srednji šoli zaposli, vsi drugi pa nadaljujejo izobraževanje. Srednje poklicne šole se zato vse bolj spreminjajo v pripravljavnice za nadaljevanje šolanja namesto za začetek dela. Zato bo treba posebno pozornost nameniti pomembnosti poklicnega izobraževanja, ki mora dobiti ustrezno mesto v naši družbi. Razviti bo treba sodobne poklice, zanimivejše in privlačnejše za mlade in primernejše za trg dela, ki zahteva kompetenčno usposobljenega strokovnjaka. Okrepiti bo treba sistem poklicnega usmerjanja z namenom, da bi se več mladih zanimalo za tista področja, kjer so zaposlitvene možnosti boljše in kjer na trgu dela primanjkuje ustrezno usposobljenih delavcev. Novim, spremenjenim razmeram bo treba prilagoditi tudi izobraževalne programe. Le z usklajenim delovanjem na različnih področjih in z veliko mero prizadevnosti vseh vpletenih bomo dosegli, da se bo v prihodnosti več mladih odločalo za poklicno izobraževanje.

10. Priloge

10.1 Člani Državne komisije za zaključni izpit

Ime in priimek	Zaposleni v instituciji
dr. Jože Jurkovič, predsednik	Slovenske železnice d. o. o.
Martin Pivk, namestnik predsednika	Šolski center Škofja Loka
mag. Irena Bahovec, članica	Ministrstvo za šolstvo in šport
Breda Zupanc, članica	Center RS za poklicno izobraževanje
mag. Mojca Cek, članica	Gospodarska zbornica Slovenije
dr. Amalija Žakelj, članica	Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Alojz Kranjc, član	Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad, Ljubljana
Lojze Adamlje, član	Delo d. o. o.
Mitja Korunovski, član	Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

10.2 Seznam kandidatov, ki so na zaključnem izpitu dosegli izjemni uspeh

Ime in priimek	Ime in priimek	Ime in priimek
1 Janez Ahačič	51 Marinka Kolar	101 Sonja Pestotnik
2 Anja Arnšek	52 Anamarija Komac	102 Ljiljana Pirc
3 Nejc Babič	53 Saška Komplet	103 Boštjan Pleško
4 Marko Balantič	54 Mihael Koprivc	104 Špela Pock
5 Sara Bambič	55 Jasmin Korbar	105 Joži Pogačar
6 Benjamin Baznik	56 Mateja Koren	106 Darko Poje
7 Nataša Bevc	57 Teja Kostanjevec	107 Urška Ponebšek
8 Suzana Bodiroža	58 Andrej Kostevc	108 Simon Požek
9 Adrijana Bogdan	59 Helena Kotnik	109 Danica Prebejšek
10 Nives Borštnar	60 Violeta Kovač	110 Sara Premm
11 Lidija Brkić	61 Selvir Kovačević	111 Matej Prinčič
12 Leon Cestnik	62 Mateja Kralj	112 Lea Pucelj
13 Marjan Cugmas	63 Nace Kramberger	113 Anita Pungerčar
14 Borut Čebin	64 Matjaž Kranjc	114 Julija Pustovrh
15 Gregor Čebular	65 Jasmina Kristl	115 Klementina Rakun
16 Marinka Čebulin	66 Mojca Kropivc	116 Mateja Rebernik
17 Jasmine Demiraj	67 Marija Krsnik	117 Cvetka Recek
18 Elizabeta Demirovič	68 Sonja Kukovec	118 Tanja Resnik
19 Bojana Fende	69 Marinka Kupčič	119 Nastja Robnik
20 Marjeta Filipič	70 Martina Lah	120 Tadej Rojko
21 Nataša Fon	71 Marko Lajevec	121 Uroš Seliškar
22 Andreja Gabrijel	72 Erika Leban	122 Maja Seražin
23 Jože Glazer	73 Karolina Linasi	123 Tadej Strašek
24 Borut Godnič	74 Nikol Lorenčič	124 Martina Strle
25 Natalija Golob	75 Peter Lubej	125 Sara Stropnik
26 Dejan Golob	76 Matej Lukšič	126 Gašper Suhadolnik
27 Urška Goltnik	77 Marijana Mačinković	127 Indira Šljivo
28 Melani Gorčan	78 Leon Mahnič	128 Mateja Štarkl
29 Merisa Gromilić	79 Urban Marolt	129 Katarina Šubert
30 Petra Hočevar	80 Gregor Medle	130 Bojana Tajhman
31 Mihaela Horvat	81 Blaž Menard	131 Edi Tavčar
32 Uroš Hoznar	82 Žiga Mezgec	132 Silva Tratar
33 Alojz Hrastar	83 Vesna Mezner	133 Rok Tratnik
34 Nataša Ivankovič	84 Marko Mikek	134 Branka Treven
35 Miha Jakopin	85 Peter Mirnik	135 Anica Trglavčnik
36 Monika Jakopin	86 Mojca Muminović	136 Laura Turk
37 Petra Janžekovič	87 Irma Mustedanagić	137 Janja Turk
38 Maja Janžekovič	88 Sergej Nerat-Kovač	138 Blaž Verdel
39 Sašo Jarc	89 Anja Nograšek	139 Ines Vidovič
40 Igor Jenko	90 Jasna Novak	140 Tomaž Vrhovšek
41 Martina Jurko	91 Tadeja Oblak	141 Tjaša Zager
42 Miha Kamenik	92 Suzana Okrajšek	142 Anika Zupančič
43 Janez Kastelic	93 Darko Omejc	143 Blaž Žakelj
44 Matic Kavtičnik	94 Danijela Osmanović	144 Marjanca Železnik
45 Janez Kern	95 Suzana Osmanović	145 Tatjana Živković
46 Darko Kmetec	96 Ivana Florencia Oven	
47 Patricija Kobal	97 Primož Papež	
48 Mišja Kocjančič	98 Janez Pavlin	
49 Janez Kokelj	99 Jan Pečnik	
50 Dijana Kolar	100 Borut Perše	

10.3 Seznam šol, ki so izvajale zaključni izpit, in število kandidatov z izjemnim uspehom (v nadaljevanju: IU)*

Šola	IU	Št. vseh
Andragoški zavod Maribor, Ljudska univerza	0	19
Andragoški zavod, Ljudska univerza Velenje	0	4
Biotehniška šola Maribor	0	21
Biotehniška šola Rakičan	0	20
Biotehniški izobraževalni center Ljubljana – Središče za izobraževanje odraslih	0	6
Biotehniški izobraževalni center Ljubljana – Živilska šola	0	27
Biotehniški center Naklo – Srednja šola	0	53
Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje, Ljubljana	5	46
Center za dopisno izobraževanje Univerzum	1	82
Center za izobraževanje in kulturo Trebnje	2	10
Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik	3	26
DE Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana, Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora	1	5
DE Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna, Vzgojni zavod Planina	0	6
DE Srednje šole za gostinstvo in turizem Ljubljana – Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora	1	7
DE Srednje upravno-administrativne šole Ljubljana, Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja gora	0	5
Ekonomska in trgovska šola Brežice, Poklicna in strokovna šola	1	45
Ekonomska šola Murska Sobota	2	60
Ekonomska šola Novo mesto	2	53
Ekonomsko-storitveni izobraževalni center Kranj, Gradbeno-storitvena šole	0	40
Elektrotehniška in računalniška šola Nova Gorica	0	84
ESIC Kranj, Ekonomsko-trgovska šola Kranj	0	7
Gimnazija Jurija Vege Idrija	0	0
GRM NOVO MESTO – center biotehnik in turizma OE, Srednja šola za gostinstvo in turizem	0	41
Grm Novo mesto – center biotehnik in turizma, Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija	3	78
IZOBRAŽEVALNI CENTER PIRAMIDA, Srednja šola za prehrano in živilstvo	8	101
Izobraževalno središče Miklošič Ljubljana	0	37
Lesarska šola Maribor	0	34
Ljudska univerza Ajdovščina	0	7
Ljudska univerza Celje	0	0
Ljudska univerza Gornja Radgona, Zavod za izobraževanje odraslih in mladine	0	17
Ljudska univerza Jesenice	0	3
Ljudska univerza Kočevje	1	14
Ljudska univerza Koper	1	8
Ljudska univerza Kranj, center za izobraževanje in kulturo	0	30
Ljudska univerza Lendava	0	11
Ljudska univerza Litija d. o. o.	1	28
Ljudska univerza Nova Gorica	1	6
Ljudska univerza Ormož	0	4
Ljudska univerza Postojna	1	17
Ljudska univerza Ptuj	1	9
Ljudska univerza Radovljica	0	13
Ljudska univerza Rogaška Slatina, Zavod za izobraževanje in kulturo	0	6
Ljudska univerza Sežana	0	8
Ljudska univerza Slovenska Bistrica	0	2
Ljudska univerza Škofja Loka	1	19
Ljudska univerza Tržič	1	6
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec	2	14

* Seznam je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih posredovale šole.

Poslovno-komercialna šola Celje	3 138
Razvojno-izobraževalni center Novo mesto	0 12
Srednja ekonomska in trgovska šola Nova Gorica	2 83
Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper	1 70
Srednja elektro-računalniška šola Maribor	0 55
Srednja frizerska šola Ljubljana	4 177
Srednja gostinska in turistična šola Izola	2 36
Srednja gostinska in turistična šola Radovljica	2 70
Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna	0 61
Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor	2 80
Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana	6 78
Srednja lesarska šola Škofja Loka	0 6
Srednja medijska in grafična šola Ljubljana	0 21
Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad, Ljubljana	7 199
Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota	0 72
Srednja strojna in poslovna šola Maribor	1 94
Srednja strojna šola Maribor	0 90
Srednja šola Črnomelj, Srednja poklicna in strokovna šola	0 17
Srednja šola Domžale	0 103
Srednja šola Jesenice	0 4
Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica	1 33
Srednja šola Kočevje	1 73
Srednja šola Slovenska Bistrica	0 46
Srednja šola tehniških strok Šiška	0 133
Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje	1 92
Srednja šola za gostinstvo in turizem Maribor	0 50
Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci	0 33
Srednja šola za gostinstvo in turizem v Ljubljani	0 64
Srednja šola za oblikovanje Maribor	0 94
Srednja šola Zagorje	1 76
Srednja tehniška in poklicna šola Trbovlje in Tehniška gimnazija	0 9
Srednja tehniška šola Koper	0 92
Srednja trgovska šola Ljubljana	1 95
Srednja trgovska šola Maribor	8 130
Srednja upravno-administrativna šola Ljubljana	4 66
Srednja zdravstvena in kozmetična šola Maribor	0 43
Srednja zdravstvena šola Celje	4 66
Srednja zdravstvena šola Ljubljana	3 61
Srednja zdravstvena šola Murska Sobota	3 35
Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Srednja poklicna in strokovna šola	5 44
Šolski center Celje, Srednja šola za elektrotehniko in kemijo	0 24
Šolski center Celje, Srednja šola za gradbeništvo	0 26
Šolski center Celje, Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko	4 132
Šolski center Celje, Srednja šola za strojništvo in mehatroniko	3 85
Šolski center Krško-Sevnica, Srednja poklicna in strokovna šola Krško	0 78
Šolski center Krško-Sevnica, Srednja šola Sevnica	0 0
Šolski center Ljubljana, Srednja lesarska šola Ljubljana	3 38
Šolski center Novo mesto, Enota za izobraževanje odraslih	2 37
Šolski center Novo mesto, Srednja elektro šola in tehniška gimnazija	0 22
Šolski center Novo mesto, Srednja gradbena in lesarska šola	4 65
Šolski center Novo mesto, Srednja strojna šola	5 96
Šolski center Novo mesto, Srednja zdravstvena in kemijska šola	1 28

* Seznam je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih posredovale šole.

Šolski center Postojna, Srednja šola	0	49
Šolski center Ptuj, Biotehniška šola	1	54
Šolski center Ptuj, Ekonomska šola	2	52
Šolski center Ptuj, Elektro in računalniška šola	0	40
Šolski center Ptuj, Strojna šola	0	69
Šolski center Ravne na Koroškem, Srednja šola Ravne na Koroškem	0	55
Šolski center Rogaška Slatina	0	10
Šolski center Rudolfa Maistra Kamnik, Srednja ekonomska šola	0	6
Šolski center Slovenj Gradec, Srednja ekonomska šola	0	59
Šolski center Slovenj Gradec, Srednja gostinsko-turistična in lesarska šola	0	51
Šolski center Slovenj Gradec, Srednja šola Muta	0	10
Šolski center Slovenj Gradec, Srednja zdravstvena šola	0	27
Šolski center Slovenske Konjice–Zreče	0	42
Šolski center Šentjur, Srednja poklicna in strokovna šola	1	39
Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za strojništvo	1	59
Šolski center Velenje, Elektro in računalniška šola	1	47
Šolski center Velenje, Poklicna in tehniška rudarska šola	0	11
Šolski center Velenje, Poklicna in tehniška strojna šola	1	60
Šolski center Velenje, Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti	1	61
Tehniški šolski center Kranj	5	85
Tehniški šolski center Nova Gorica, Strojna, prometna in lesarska šola	1	76
Tehniški šolski center, Biotehniška šola	3	61
UPI Ljudska univerza Žalec	1	4
Zasavska ljudska univerza, Trbovlje	4	54
Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj	0	10
Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec	0	5
Skupaj	145	5667

* Seznam je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih posredovale šole.